

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

Mart 2024
Cilt 9, Sayı 1

March 2024
Volume 9, Issue 1

The Journal of Limitless Education and Research

March 2024, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Mart 2024, Cilt 9, Sayı 1

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Yardımcısı

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Assistant Editor

Assoc. Prof. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Yazım ve Dil Editörü

Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Philologist

Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Assoc. Prof. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Yabancı Dil Editörü

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Doç. Dr. Gülden TÜM

Doç. Dr. Tanju DEVECİ

Foreign Language Specialist

Assoc. Prof. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU

Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM

Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği

06590 ANKARA – TÜRKİYE

e-posta: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association

06590 ANKARA – TURKEY

e-mail: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research(J-LERA) is an international refereed journal published three times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

İNDEKSLER / INDEXED IN

 H.W. Wilson	 EBSCO INFORMATION SERVICES
 OCLC WorldCat®	 Scientific Indexing Services
 Academic Resource Index ResearchBlt	 JOURNALS DIRECTORY
 asos academia social science index	 CiteFactor Academic Scientific Journals
 Tei Türkçe Eğitim ve Araştırma Dergisi	 OAJI Open Academic Journals Index .net
 DRJI Doküman ve Araştırma Dergisi	 INTERNATIONAL Scientific Indexing
 SOBIAD	 Cosmos
 Journal Seek	 OpenAIRE
 BASE	 ROAD Research Online Access to Digital Journals
 idea online	 ESJI Eurasian Scientific Journal Index www.ESJIndex.org
 ROOTINDEXING	 GENERALIMPACTFACTOR
 Advances Science Index	 ADVANCED SCIENCE INDEX

Editörler Kurulu (Editorial Board)		
Computer Education and Instructional Technology Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI	Trakya Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Educational Sciences Eğitim Bilimleri	Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL Doç. Dr. Gülenaz ŞELÇUK Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Science Fen Eğitimi	Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Art Education Güzel Sanatlar Eğitimi	Doç. Dr. Seçil KARTOPU	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara
Lifelong Learning Hayat Boyu Öğrenme	Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK Doç. Dr. Tanju DEVECİ	Ankara Üniversitesi, Türkiye Portland State University, USA Antalya Bilim Üniversitesi, Türkiye
Teaching Mathematics Matematik Eğitimi	Prof. Dr. Erhan HACİÖMEROĞLU Prof. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ	Temple University, Japan Bartın Üniversitesi, Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Pre-School Education Okul Öncesi Eğitimi	Doç. Dr. Neslihan BAY Dr. Burcu ÇABUK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye Ankara Üniversitesi, Türkiye
Primary Education Sınıf Eğitimi	Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ Prof. Dr. Yalçın BAY Doç. Dr. Oğuzhan KURU Doç. Dr. Özlem BAŞ Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Anadolu Üniversitesi, Türkiye Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türkiye Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Ordu Üniversitesi, Türkiye
Teaching Social Studies Sosyal Bilgiler Eğitimi	Doç. Dr. Cüneyit AKAR	Uşak Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Fatma KIRMIZI Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI Prof. Dr. Nevin AKKAYA Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Pamukkale Üniversitesi, Türkiye Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish to Foreigners Yabancılara Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Apollinaria AVRUTİNA Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU Doç. Dr. Gülden TÜM Lecturer Dr. Feride HATİBOĞLU Lecturer Semahat RESMİ CRAHAY	St. Petersburg State University, Russia Okayama University, Japan Vilnius University, Lithuania Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan Tiran University, Albania Çukurova Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA PCVO Moderne Talen Gouverneur, Belgium
Foreign Language Education Yabancı Dil Eğitimi	Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN Prof. Dr. Işıl ULUÇAM-WEGMANN Prof. Dr. İ. Hakkı MİRİCİ Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN Assoc. Prof. Dr. Christina FREI Doç. Dr. Bengü AKSU ATAÇ Dr. Ulaş KAYAPINAR	Selçuk Üniversitesi, Türkiye Universität Duisburg-Essen, Germany Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi, Türkiye American University of the Middle East (AUM), Kuwait

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Ağrı Çeçen Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia
Prof. Dr. Arif ÇOBAN, Konya Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Demet GİRGIN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erhan Selçuk HACIÖMEROĞLU, Temple University, Japan
Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA
Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU, Gazi Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

-
- Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN, Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İlze IVANOVA, University of Latvia, Latvia
Prof. Dr. İsmail MİRİCİ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Jack C RICHARDS, University of Sydney, Avustralia
Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Levent MERCİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Liudmila LIASHCHOVA, Minsk State Linguistics University, Belarus
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Merih Tekin BENDER, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nesrin İŞIKOĞLU ERDOĞAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nezir TEMUR, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Pınar GİRMEN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Salim PİLAV, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serap BUYURGAN, Başkent Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdar TUNA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA, Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Prof. Dr. Süleyman İNAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tahir KODAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

-
- Prof. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY, Kafkas Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK, Portland State University, USA.
Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
Prof. Dr. Turan PAKER, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Umut SARAÇ, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. William GRABE, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI, Okayama University, JAPAN
Prof. Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK
Assoc. Prof. Dr. Christina FREI, University of Pennsylvania, USA
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI, University of Exeter, UK
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
Assoc. Prof. Dr. Spartak KADIU, Tiran University, Albania
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet BAŞKAN, Hitit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Anıl ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Cüneyit AKAR, Uşak Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

- Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Dilek FİDAN, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Filiz METE, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Funda ÖRGE YAŞAR, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Mehmet Celal VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nil Didem ŞİMŞEK, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sayım AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Seçil KARTOPU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK, Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Tanju DEVECİ, Antalya Bilim Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Banu ÖZDEMİR, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Emel GÜVEY AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin MUTLU, Ordu Üniversitesi, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Üzeyir SÜĞÜMLÜ, Ordu Üniversitesi, Türkiye

Dr. Bağdagül MUSSA, University of Jordan, Jordan

Dr. Düriye GÖKÇEBAĞ, University of Cyprus, Language Centre, Kıbrıs

Dr. Erdost ÖZKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA

Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, UAE

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

Bu Sayının Hakemleri (Referees of This Issue)

Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi

Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi

Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDİU, Tiran University

Doç. Dr. Gökhan ILGAZ, Trakya Üniversitesi

Doç. Dr. Görkem AVCI, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Perihan Tuğba ŞEKER, Uşak Üniversitesi

Doç. Dr. Selma ŞAHİN, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Banu DİKMEN ADA, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Can MIHCI, Trakya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BÜYÜKŞAHİN, Bartın Üniversitesi

Dr. Ulaş İLİC, Pamukkale Üniversitesi

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

Dear Readers,

We are delighted to present you the March 2024 issue of the Journal of Limitless Education and Research.

The aim of our Journal, which has been continually published by the Limitless Education and Research Association (LERA) for 8 years since 2016, is to contribute scientifically to the field of education and research. To this end, theoretical and applied original studies are published for free and shared with readers at nationwide and worldwide.

The Limitless Journal of Education and Research is published in Turkish and English three times a year and indexed in EBSCO, Education Full Text (H. W. Wilson) Database Coverage List, which is accepted as a field index by the Higher Education Council (UAK in Turkish). Additionally, it is indexed in various national and international indexes such as ASOS, DRJI, ESJI, OAJI, ROAD, SIS, SOBİAD, Worldcat, and receives numerous citations. To the SOBİAD impact factor, our journal is in the top 90th among scientific journals in our country. Our initiatives and studies continue so as to let our journal be scanned in national and international indexes.

SEAD Journal, an internationally peer-reviewed journal, is published with scientific contributions of articles, research, and projects by academics, researchers, educators, and teachers from different countries. Our journal has been maintaining its publication for eight years without compromising its academic and scientific quality, delivering current and new studies to readers in the field.

In this issue of our journal, five scientific research and articles related to education are included. We would like to thank all the editors, authors, reviewers, and translators who contributed to the preparation and publication of this issue.

We extend our respect with the hope that our journal will contribute to scientists, researchers, educators, teachers, and students in the field.

LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH ASSOCIATION

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

Değerli Okuyucular,

Sizlere Dergimizin Mart 2024 sayısını sunmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) tarafından 2016 yılından bu yana 8 yıldır kesintisiz olarak yayınlanan Dergimizin amacı, eğitim ve araştırma alanına bilimsel yönden katkı sağlamaktır. Bu amaçla kuramsal ve uygulamalı özgün çalışmalar ücretsiz yayınlanmakta, ulusal ve uluslararası düzeydeki okuyucularla paylaşılmaktadır.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç sayı olarak Türkçe ve İngilizce yayınlanmakta, ÜAK tarafından alan indeksi olarak kabul edilen EBSCO, Education Full Text (H. W. Wilson) Database Covarage List'te taranmaktadır. Ayrıca ASOS, DRJI, ESJI, OAJI, ROAD, SIS, SOBİAD, Worldcat gibi ulusal ve uluslararası çeşitli indekslerde taranmakta ve çok sayıda atıf almaktadır. SOBİAD etki faktörüne göre Dergimiz, ülkemizdeki bilimsel dergiler içinde ilk 90. sırada bulunmaktadır. Dergimizin ulusal ve uluslararası indekslerde taranabilmesi için girişimlerimiz ve çalışmalarımız devam etmektedir.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), uluslararası hakemli bir dergi olmakta, farklı ülkelerdeki akademisyen, bilim insanı, araştırmacı, eğitimci ve öğretmen yazarların makale, araştırma, proje gibi bilimsel katkı ve destekleriyle yayınlanmaktadır. Akademik ve bilimsel kalitesinden ödün vermeden sekiz yıldır yayın hayatını sürdürmekte, güncel ve yeni çalışmalarını alandaki okuyuculara ulaştırmaktadır.

Dergimizin bu sayısında eğitimle ilgili beş bilimsel araştırma ve makaleye yer verilmiştir. Bu sayının hazırlanması ve yayınlanmasında emeği geçen bütün editör, yazar, hakem ve çevirmenlere teşekkür ediyoruz.

Dergimizin alandaki bilim insanı, araştırmacı, eğitimci, öğretmen ve öğrencilere katkılar getirmesi dileğiyle saygılar sunuyoruz.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERGİSİ

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 9, Issue 1

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 9, Sayı 1

TABLE OF CONTENTS

İÇİNDEKİLER

Article Type: Review
Makale Türü: Derleme

Firdevs GÜNEŞ

Inner Voice in Silent Reading and Speaking

Sessiz Okuma ve Konuşmada İç Sesi

1 - 26

Article Type: Research
Makale Türü: Araştırma

Seçil KARTOPU, Melike BAKAR FINDIKCI

The Effects of Natural Disasters on Art Through the Eyes of Art Students

Sanat Öğrencilerinin Gözüyle Doğal Afetlerin Sanata Etkileri

27 - 78

Ayşe Nur MAVİŞ ÇAĞLAR, Hafsa Şehadet FİLİZ

Analysis of Postgraduate Theses on Environmental Literacy in Türkiye through Meta-Synthesis

Meta-Sentez Aracılığıyla Türkiye’de Çevre Okuryazarlığı Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi

79 - 106

Döndü Neslihan BAY

An Examination of Preschool Children's Play Skills and Independent Learning Behaviors in Türkiye

107 - 127

Yalçın BAY, Sıla AKINCI

Investigation into the Vocabulary and their Origin of the Poems in the 3rd Grade Turkish Textbooks and Workbooks

İlkokul 3. Sınıf Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarında Yer Alan Şiirlerdeki Kelime Hazinesi ve Kökenlerinin İncelenmesi

128 - 169

The Journal of Limitless Education and Research
Volume 9, Issue 1, 128 - 169

<https://doi.org/10.29250/sead.1387202>

Received: 07.11.2023

Article Type: Research

Accepted: 14.03.2024

Investigation into the Vocabulary and their Origin of the Poems in the 3rd Grade Turkish Textbooks and Workbooks

Prof. Dr. Yalçın BAY, yalcinbay@anadolu.edu.tr, Anadolu University, 0000-0002-8449-9931

Sıla AKINCI, sila.aydogdu95@gmail.com, Anadolu University, 0009-0001-9454-0838

Abstract: A good Turkish education is necessary in order to raise generations who can use their language correctly and effectively. This education is usually given from the Turkish textbooks of the Ministry of National Education, which are used in schools and considered as the primary source. However, the adequacy and comprehensiveness of the number of Turkish words in the textbooks is a controversial issue. In this study, it is aimed to determine the number of letters, syllables, words and different words in the poems calibrated in Turkish 3rd Grade Textbooks and workbooks by Private Publication (PP) and the Turkish 3rd Grade textbooks and workbooks prepared by Ministry of National Education Publications (MoNE) via using the document review method, which is one of the qualitative research methods, and to find the origins of the words in the poems. According to the findings obtained in the study, there are total of 719 words, 606 different words, 1770 syllables and 4278 letters in total in 13 poems in PP Turkish 3 coursebooks. 78.84% of these words are Turkish, 21.16% of which are words of foreign origin. There are 789 words, 649 different words, 1876 syllables and 4551 letters in total in 14 poems in MoNE1 Turkish 3 coursebooks. It is seen that 71.82% of these words are Turkish and 28.18% are foreign words. There are 281 words, 231 different words, 684 syllables and 1662 letters in total in 7 poems in MoNE2 Turkish 3 workbooks. It is seen that 78.76% of these words are Turkish and 21.24% are foreign words. It is assumed that the results of the research will give ideas to review the textbooks and to develop different techniques in vocabulary teaching.

Keywords: Primary school, Turkish language teaching, Turkish textbook, Word origins, Vocabulary.

Cited in: Bay, Y. & Akıncı, S. (2024). Investigation into the vocabulary and their origin of the poems in the 3rd grade Turkish textbooks and workbooks, İlkokul 3. sınıf Türkçe ders ve çalışma kitaplarında yer alan şiirlerdeki kelime hazinesi ve kökenlerinin incelenmesi. *The Journal of Limitless Education and Research, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 9(1), 128-169. <https://doi.org/10.29250/sead.1387202>.

1. Introduction

Language is an indicator of cognitive development and also a means of understanding and communication. This statement reveals how important language is in a child's emotional, social, and cognitive development. Additionally, language is both tool and primary requirement for a child to develop and fully utilize social skills. When social skills are mentioned, the first thing that comes to mind is communication. The development of communication is also dependent on the development of language itself (Melanlıoğlu & Özbay, 2008). The general aims in the Turkish Language Teaching Program are to ensure that students not only acquire listening, speaking, reading, and writing language skills that will be useful in their daily lives but also actively use these skills and communicate with their environment (MEB, 2017).

Another function of language is to enable thinking. Through language, we can think and convey our thoughts to others. Words are at the core of thinking. The broader and richer our vocabulary, the richer and more varied our thoughts become. Moreover, richness in words and concepts indicates rationality during the process of thinking (Budak, 2000).

From the moment a child is born, they begin to hear the sounds around them and learn words made up of those sounds through imitation. The words they hear and learn constitute the child's first language, which is their mother tongue. Especially in Turkish lessons in schools, systematic word teaching is provided to contribute to the mother tongue. Learning the mother tongue correctly and in accordance with its rules is crucial for a child's language development. Language development in children enables them to both understand and express their emotions and thoughts comfortably (Kavcar, 1995). Generally speaking, these skills should be considered as a whole. One of the parts that make up the whole is word teaching. Because as understanding progresses and develops, the vocabulary will enrich, and the ability to express oneself will also progress (Sever, 2000).

Looking at children in the preschool period, their vocabularies are extensive. In terms of quantity and type, there is a great diversity of words. Word teaching is very important during this period. It enriches the child's existing language (Özbay, 2001). The language we speak becomes meaningful through words. The more words with different meanings we know, the stronger our level of expression and our mastery of Turkish will be. We derive this strength from our vocabulary. Before discussing what a vocabulary is, it is necessary to look at what a word is. The word has multiple definitions. Word means a meaningful sound or group of sounds, speech, word, or lexicon (TDK, 2005). Kantemir (1997) defines a word as a sound or group of sounds that

have meaning and allow us to form sentences. Akyol (1997), on the other hand, describes a word as the accumulated form of experiences in memory.

Feelings and thoughts are expressed with words, we convey our concerns with words. Besides conveying, words also enable our understanding. Knowing the meanings of words is crucial. It is impossible to read without knowing the meanings of the words in the text and to understand what is being said. If there are too many words whose meanings we do not know in the text we read, it becomes difficult for us to understand that text (Melanlioğlu & Özbay, 2008).

The number of words accumulated in a person's vocabulary is very important in expressing one's feelings and thoughts and understanding the people one communicates with. The collection of words obtained through a person's experiences is called vocabulary (Melanlioğlu & Özbay, 2008). Korkmaz (1992) defines vocabulary as all the words in a person's or a group's vocabulary. In research, it is possible to see that vocabulary is referred to as word stock, vocabulary, and lexical wealth. For example, in the Turkish Dictionary, vocabulary is mentioned as word stock (TDK, 2005). However, Aksan (1980) expresses that "word storage" is different in meaning from the others as follows: "Word storage consists of terms including foreign-origin words, idioms, proverbs, concepts related to science, art, and technology, in addition to basic or core words. The basic word stock, also known as basic vocabulary, consists of elements seen in the oldest texts inherited from ancestors of a nation and considered of primary importance to humans. These are elements such as organ names, names related to food and drink, agricultural tools, animals closely related to humans, kinship names, and numerical words."

Kavcar (2022) explains the spread of foreign-origin words in Turkish as linguistic pollution. At the same time, he considers the admiration for foreign words and the inadequacy in term production as current problems in our Turkish language. It can be said that the age group that will be most affected by such problems will be primary school children. Especially adding foreign-origin words to the vocabulary of primary school children, who are in a critical period in mother tongue education, will lead to irreversible problems. It is a great responsibility for families, especially for authorities of school and authors of Turkish textbooks, to conduct studies that will enrich children's vocabularies and increase the number of Turkish words. Textbooks are crucial in creating a love for language and raising language awareness in children (Bulut & Karasakaloğlu, 2021).

Ziya Gökalp has several studies and views related to language. According to him, the simplification of language and the removal of foreign words are important. He has made significant contributions to efforts aimed at preserving and developing the Turkish language and culture, with many works and important views on language.

Throughout history, our relations with many states and the acceptance of Islam have led to the incorporation of many words and grammatical structures from Arabic, considered the language of religion, and Persian, considered the language of literature, into our language. However, it is noteworthy that the majority of these words have Turkish equivalents (Timurtaş, 1964). Our language has been influenced by Western languages soon after the 19th century. After the Tanzimat period, many French words were seen in Turkish. Today, our language is still influenced by French and English. Due to these situations, differences have emerged over time in spoken and written language. This situation initiated the works of authors such as Ziya Gökalp, who advocates and supports the use of pure Turkish. In these studies, by making proposals to simplify the structure of Turkish, it has been argued that the language should be more clear, understandable, and concise. For this purpose, it has been suggested that foreign-origin words should be removed from the language. In addition, he criticized the effects of Arabic and Persian-origin words on Turkish and proposed alternative Turkish equivalents for these words (Timurtaş, 1964). These are foreign-origin words derived from the essence of Turkish or adapted to Turkish. He aimed for these words to preserve the richness of the Turkish language while being resistant to foreign influences and reflecting Turkish culture. In this sense, it was thought that Turkishized words would contribute to the development of the Turkish language and culture. For example, the word "lesson" has been used instead of the Arabic-origin word "dars," and "joy" has been used instead of the Arabic-origin word "şevk."

Textbooks and workbooks are one of the most important materials used in schools. It is possible to reach the outcomes, objectives, and contents included in the curriculum with these books. Making the language used in the activities in the books understandable makes learning easier and ensures retention. Turkish textbooks include words used in the child's daily life. In addition, many words of different origins are encountered. Turkish language lessons are where the child learns basic language skills, and mother tongue instruction takes place through this lesson. Therefore, especially in Turkish textbooks, the vocabulary should be rich, and the word origins should belong to our own language. Turkish has a long history and is a rich language in terms of word variety. It is very important to preserve this language and pass it on to future generations. There is a need for an important strategy to make this transfer. Turkish textbooks

constitute the source of this. Examining the origins of words found in Turkish textbooks is also important for textbook authors to have prior knowledge and create resources (Şahin & Bay, 2021; Toprak, 1993).

With the studies conducted, it is observed that investigation of the origins of words in literature in the texts of Turkish language textbooks at the primary education level is insufficient (Aslan, 2006). For this purpose, poems in the 3rd grade Turkish language textbooks and workbooks were examined. The number of letters, syllables, and words in the poems was observed, and the origins of the words were also examined. As a result of the study, it was determined how many of the words in the poems were Turkish words. It is thought that awareness will be raised on the words found in Turkish language textbooks with the increase in studies conducted in the future.

1.1. Purpose

The purpose of this research is to determine the number of letters, syllables, and words in the poems contained in Turkish language textbooks and workbooks used at the 3rd grade level of primary school, and to reveal the origins and frequencies of the words used in the poems. Within the scope of these objectives, the sub-goals include determining the number of words, different words, syllables, and letters in the poems; and identifying the percentage of words used in the poems that belong to Turkish and other languages (such as Arabic, Persian, French, Latin, English, onomatopoeia, etc.).

1.2. Sub-Goals

In the poems calibrated in the 3rd Grade Turkish language textbooks and workbooks in primary school;

- How many total words, different words, syllables, and letters are there?
- What percentage of the words used are of Turkish origin?
- What percentage of the words used originate from languages other than Turkish (such as Arabic, Persian, French, Latin, English, loanwords, and so on.)?

2. Method

This study aims to determine the origins of words found in the poems of Turkish language textbooks and workbooks at the 3rd grade level of primary school, as well as to identify

the numbers of letters, syllables, and words in the poems. Therefore, the document analysis model, a qualitative research method, is utilized.

Document analysis is a method of obtaining data by examining written documents containing information about the subject matter that would necessitate research. It allows researchers to access information through document examination without conducting interviews or observations regarding the researched topic. Thus, researchers can save both time and resources. It is more appropriate to decide which document will serve as a source and is significant by examining the subject matter of the research. Data sources such as reports, books, photographs, audio, and video recordings related to the research should be systematically analyzed after determining whether or not they are original (Karataş, 2015; Yıldırım & Şimşek, 2008).

2.1. Analysis Unit

The data for this research were collected by examining the poems contained in the 3rd Grade Turkish language textbooks used as course books in schools by the Ministry of National Education (MEB) and published by MEB Publishing House and Private Publishing Houses.

The "3rd Grade Turkish Language Textbooks for Primary School" published by MEB Publishing House and Private Publishing Houses have been accepted as course books for a period of 5 years by the Ministry of National Education and the Board of Education on 28.05.2018, and are the main course books currently used in both public and private schools (MEB, 2022a; MEB, 2022b; Private Publishing, 2022).

Table 1.

List of 3rd grade Turkish language textbooks for primary school

Class Grade	Textbook	Publisher	Number of Poems Examined	MEB Approval Date/Number
3 rd Grade	Turkish Textbook	MoNE1	14	28.05.2018/78
3 rd Grade	Turkish Workbook	MoNE 2	13	28.05.2018/78
3 rd Grade	Turkish Textbook	PP	7	18.04.2019/8

2.2. Data Collection and Analysis

The data for the study were collected from Turkish 3rd Grade course books and workbooks prepared by MEB Publishing House and private publishing houses. The data collection process proceeded as follows: the page numbers of the poems found in the Turkish 3rd grade course books and workbooks were identified, and the titles of the poems were noted.

Then, the number of letters, syllables, and words in each poem was determined. During the counting process, three different websites, namely "<https://www.hesapla.online/syllable-calculation>", "<https://charcounter.com/tr/>", and "<http://akinci.in/>", were utilized to count syllables, words, and characters. Additionally, to verify the accuracy of the counting, the accuracy of the programs used was determined by manually counting several times before the program count. Only letters were counted during the character count, and spaces were not included in this count. When determining the number of syllables, special cases (such as "tren") were taken into account, and the program that counted them as a single syllable was preferred.

In counting the number of words in the poems, repeated words were included in addition to the count of different words, and each word was considered once in the findings related to word origins, with information on the frequency of use provided.

Finally, information regarding the name of each word, its repetition frequency, and its language of origin was recorded. The Turkish Language Association (TDK) and Nişanyan dictionaries were used to determine the origins of words (TDK, 2022; Nişanyan, 2022). In addition, foreign-origin words that have been adapted to Turkish, known as "Turkified," were considered Turkish in origin and were not separately identified as originating from a foreign language.

The document analysis method, a qualitative research method, was used in the study. Frequency and frequency tables were created from the obtained data. Based on these tables, data analysis was conducted. The data obtained from the poems in the 3rd grade Turkish language course books and workbooks were tabulated. The collected data were tabulated, and frequency and frequency analyses were performed and interpreted.

3. Findings

In the research, poems included in the 3rd grade Turkish Language 3 textbooks and workbooks were examined. Here, the list of poems found in the 3rd grade Turkish Language 3 AB textbook, and the poems found in the 3rd grade Turkish Language 3 CD textbook and workbook, along with their titles, and the numbers of letters, syllables, words, and different words in these poems, were sequentially provided and interpreted. Subsequently, the frequencies of word usage and word origins in the poems found in each of the three books were discussed, examined, and interpreted.

3.1. Findings Regarding the Numbers of Letters, Syllables, Words, and Different Words in Poems

The page numbers and titles of the poems found in the 3rd grade Turkish Language 3 AB textbook, along with the numbers of letters, syllables, words, and different words in these poems, are presented in Table 2.

Table 2.

The number and units of poems found in the 3rd grade Turkish language textbook owned by the private publishing house

No	Page	Name	Number of Words	Number of Different Words	Number of Syllables	Number of Letters
1.	13	Günaydın Size	38	27	93	223
2.	16	Kuşlarla Yarış	25	23	61	145
3.	52	İstiklal Marşı	153	137	350	884
4.	55	Cumhuriyet Bayramı	45	42	112	283
5.	78-79	Okulda Seçim	66	55	166	369
6.	87	Okulda Seçim	52	47	132	315
7.	100	Yurt Türküsü	50	42	132	327
8.	131	Arkadaşlarım	81	69	238	563
9.	155	Ufacık Tefeciktim	37	32	91	217
10.	164	Okul Türküsü	46	36	100	246
11.	182	Top ve Komşu	54	43	109	256
12.	191	Vücudumuz	25	21	68	160
13.	206	Bilgisayar	47	32	118	290
Total			719	606	1770	4278

Table 2 shows that there are a total of 13 poems in the 3rd grade Turkish Language 3 textbook owned by the private publishing house. Upon examination, it was determined that there are a total of 719 words, 606 different words, 1770 syllables, and 4278 letters in the examined poems, regardless of repetition numbers. Among these poems, the one with the highest number of words is "İstiklal Marşı" on page 52 with 153 words, while the poems with the lowest number of words are "Kuşlarla Yarış" and "Vücudumuz" on pages 16 and 191, respectively, both with 25 words. The poem with the highest number of different words is "İstiklal Marşı" on page 52 with 137 different words, while the poem with the lowest number of different words is "Vücudumuz" on page 191 with 21 different words. The poem with the highest number of syllables and letters is "İstiklal Marşı" on page 52, while the poem with the lowest number of syllables and letters is "Kuşlarla Yarış" on page 16, with 61 syllables and 145 letters.

The page numbers and titles of the poems found in the 3rd grade Turkish Language 3 textbook owned by the government publishing house, along with the numbers of letters, syllables, words, and different words in these poems, are displayed in Table 3.

Table 3.

The number and units of poems found in the 3rd grade Turkish Language 3 textbook owned by the government publishing house

No	Page	Name	Number of Words	Number of Different Words	Number of Syllables	Number of Letters
1.	12	Okul Dönüşü	90	63	184	434
2.	15	Macera	24	24	72	165
3.	38	Yaşa Okulum Yaşa	28	24	65	145
4.	46	İstiklal Marşı	153	137	350	884
5.	59	Sana Borçluyuz Ta Derinden	63	50	171	423
6.	105	Ben Bir Ağacım	54	43	142	356
7.	144	Gazete	32	32	88	201
8.	169	Anneme İlk Mektup	84	74	193	456
9.	199	Okul Türküsü	46	39	100	246
10.	206	Dünya Çocuk Bayramı	59	47	147	354
11.	217	Beyaz Bulut	37	32	87	191
12.	225	Bir Dünya Bırakın	41	21	94	243
13.	243	19 Mayıs	50	32	104	261
14.	254	Mor Balık	28	26	79	192
Total			789	649	1876	4551

Upon examination of Table 3, it is observed that there are a total of 14 poems in the Turkish Language 3 MoNE1 textbook. Upon examination, it was determined that there are a total of 789 words, 649 different words, 1876 syllables, and 4551 letters in the examined poems, regardless of repetition numbers. Among these poems, the one with the highest number of words is "İstiklal Marşı" on page 46 with 153 words, while the poem with the lowest number of words is "Macera" on page 15 with 24 words. The poem with the highest number of different words is "İstiklal Marşı" on page 46 with 137 different words, while the poem with the lowest number of different words is "Bir Dünya Bırakın" on page 225 with 21 different words. The poem with the highest number of syllables and letters is "İstiklal Marşı" on page 46, while the poem with the lowest number of syllables and letters is "Yaşa Okulum Yaşa" on page 38, with 65 syllables and 145 letters.

The page numbers and titles of the poems found in the 3rd grade Turkish Language 3 MoNE2 workbook, along with the numbers of letters, syllables, words, and different words in these poems, are provided in Table 4.

Table 4.

The number and units of poems found in the Turkish language 3 MoNE2 textbook.

No	Page	Name	Number of Words	Number of Different Words	Number of Syllables	Number of Letters
1.	22	Göçmen Kuşlar	57	47	132	328
2.	25	İlkbahar	17	12	43	104
3.	49	Atatürk Demek	30	18	79	190
4.	51	23 Nisan	26	21	58	146
5.	84	Güzel Yurdum	48	38	116	289
6.	103	Sihirli Sözler	52	47	125	285
7.	143	Bir Yer Düşünüyorum	51	48	131	320
Total			281	231	684	1662

Upon examination of Table 4, it is observed that there are a total of 7 poems in the Turkish Language 3 CD2 workbook. Upon examination, it was determined that there are a total of 281 words, 231 different words, 684 syllables, and 1662 letters in the examined poems, regardless of repetition numbers. Among these poems, the one with the highest number of words is "Göçmen Kuşlar" on page 22 with 57 words, while the poem with the lowest number of words is "İlkbahar" on page 25 with 17 words. The poem with the highest number of different words is "Bir Yer Düşünüyorum" on page 143 with 48 different words, while the poem with the lowest number of different words is "İlkbahar" on page 25 with 12 different words. The poem with the highest number of syllables and letters is "Göçmen Kuşlar" on page 22, while the poem with the lowest number of syllables and letters is "İlkbahar" on page 25, with 43 syllables and 104 letters.

3.2. Findings Regarding the Origins and Usage Frequencies of Words in Poems

It has been determined that there are words of twelve different language origins, including Turkish, Arabic, Persian, French, Armenian, English, Greek, Mongolian, Italian, Bulgarian, Latin, and Onomatopoeia, in the poems found in the 3rd grade Turkish Language 3 PP textbook and the 3rd grade Turkish Language 3 MoNE textbook. The findings of the study are organized according to seven languages whose word origins have been identified.

In the 13 poems in the 3rd grade Turkish Language 3 PP textbook, a total of 534 unique words, varying in repetition and uniqueness, have been identified. The findings regarding the origins of these words are presented in Table 5.

Table 5.

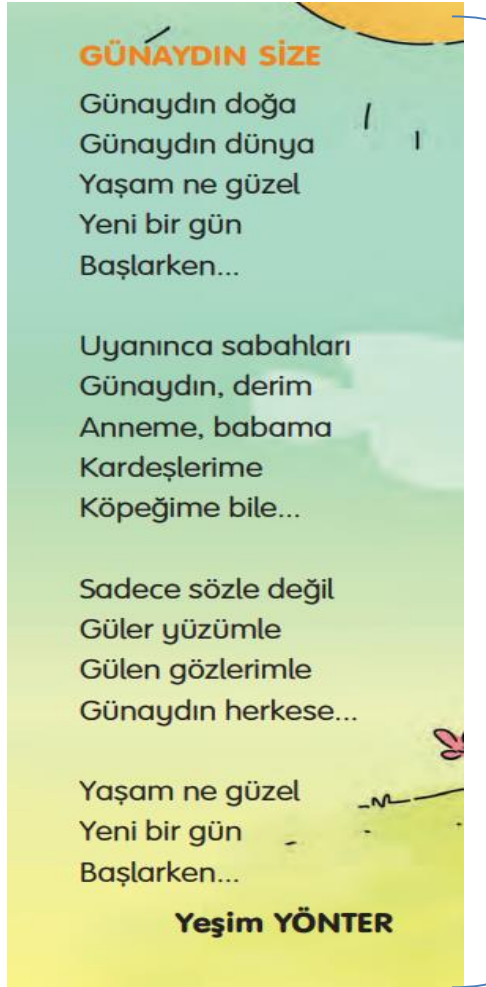
The origins of the words in the poems found in the Turkish Language 3 PP textbook

Language	f	%
Turkish	421	78.84
Arabic	67	12.55
Persian	30	5.62
French	9	1.69
Armenian	1	0.19
English	1	0.19
Latin	1	0.19
Onomatopoeia	4	0.75
Total	534	100

When Table 5 is examined, it is determined that out of a total of 534 words, 421 are of Turkish origin, while the remaining words consist of 67 Arabic, 30 Persian, 9 French, 1 Armenian, 1 English, 1 Latin, and 4 Onomatopoeia-origin words. In other words, 78.84% of the 534 words are Turkish, 12.55% are Arabic, 5.62% are Persian, 1.69% are French, 0.19% are Armenian, English, and Greek, and finally, 0.75% are Onomatopoeia-origin words.

In the Turkish Language 3 PP textbook, the most frequently used;

- Turkish word, with 10 repetitions each, are "bir" (one) and "ne" (what).
- Arabic word, with 4 repetitions, are "temiz" (clean) and with 2 repetitions, are "mavi" (blue), "Dünya" (world), and "İstiklal" (independence).
- Persian word, with 5 repetitions each, are "hem" (both) and with 4 repetitions, are "ki" (that).
- French word, with 3 repetitions each, are "demokrasi" (democracy), "trafik" (traffic), and with 2 repetitions, is "onur" (honor).

	Kelime	Kökeni	Tekrar Sayısı
1	Günaydın	Türkçe	5
2	Siz	Türkçe	1
4	Doğa	Türkçe	1
6	Dünya	Arapça	1
7	Yaşam	Türkçe	2
8	Ne	Türkçe	2
9	Güzel	Türkçe	2
10	Yeni	Türkçe	2
11	Bir	Türkçe	2
12	Gün	Türkçe	2
13	Başlamak	Türkçe	2
14	Uyanmak	Türkçe	1
15	Sabah	Türkçe	1
17	Demek	Türkçe	1
18	Anne	Türkçe	1
19	Baba	Türkçe	1
20	Kardeş	Türkçe	1
21	Köpek	Türkçe	1
22	Bile	Türkçe	1
23	Sadece	Türkçe	1
24	Söz	Türkçe	1
25	Değil	Türkçe	1
26	Gülmek	Türkçe	2
27	Yüzümle	Türkçe	1
28	Göz	Türkçe	1
29	Herkes	Türkçe	1

Image 1. Example of the poem "Good Morning to You" from the Turkish 3 PP textbook and its units

Upon examining the image 1, the words, origins, and quantities of words used in the poem "Good Morning to You" from the PP textbook have been determined. The word "Günaydın" is the most repeated word in this poem, occurring 5 times and originating from Turkish. The word "Dünya" appears once and is of Arabic origin.

In the Turkish Language MoNE1 textbook, across 14 poems, a total of 614 unique words, with varying frequencies, have been identified. The findings regarding the origins of these words are presented in Table 6.

Table 6.

The origins of the words in the poems from the Turkish 3 MoNE1 textbook

Language	f	%
Turkish	441	71.82
Arabic	110	17.92
Persian	40	6.51
French	5	0.81
Greek	5	0.81
Mongolian	2	0.33
Bulgarian	1	0.16
Onomatopoeia	8	1.30
Italian	2	0.33
Total	614	100

When Table 6 is examined, it was determined that out of a total of 614 words, 441 are Turkish, while the remaining words consist of 110 Arabic, 40 Persian, 5 French and Greek, 2 Mongolian, 1 Bulgarian, 8 Onomatopoeia, and 2 Italian origin words. In other words, 71.82% of the words are Turkish, 17.92% are Arabic, 6.51% are Persian, 0.81% are French and Greek, 0.33% are Mongolian and Italian, 0.16% are Bulgarian, and 1.30% are Onomatopoeic.

In the Turkish 3 MoNE1 textbook, the most frequently used;

- Turkish word, with 17 repetitions each, is "Bir"(One) and with 13 repetitions is "Bu" (this).
- Arabic word, with 6 repetitions, is "Dünya,"(World) and with 8 repetitions is "El"(Hand).
- Persian word, with 10 repetitions each, is "Her"(Each) and with 4 repetitions each is "Ki"(That) "borçlu,"(Indebted) and "Ta"(Up to).
- Greek word, with 3 repetitions, is "Mayıs,"(May) and with 2 repetitions is "Samsun."
- Mongolian word, with 2 repetitions, is "Ulus."(Nation).
- Bulgarian word, with 1 occurrence, is "Vişne."(Cherry).
- Onomatopoeic word, with 2 repetitions, is " Fışkırmak."(Gush).

	Kelime	Kökeni	Tekrar Sayısı
1	19	Türkçe	3
2	Mayıs	Rumca	3
3	Bugün	Türkçe	5
4	Gençlik	Türkçe	2
5	Bayram	Türkçe	2
6	Var	Türkçe	2
7	Samsun	Rumca	2
8	Ufuk	Arapça	2
9	Yeni	Türkçe	2
10	Bir	Türkçe	3
11	Güneş	Türkçe	2
12	Doğmak	Türkçe	2
13	Karanlık	Türkçe	1
14	Gömmek	Türkçe	1
15	Vatan	Arapça	1
16	Nur	Arapça	1
17	Olmak	Türkçe	1
18	O	Türkçe	5
19	Yas	Türkçe	1
20	Bağlamak	Türkçe	1
21	Ruh	Arapça	1
22	Yürek	Türkçe	1
23	Dolmak	Türkçe	1
24	Yaman	Türkçe	1
25	Volkan	Fransızca	1
26	Başbu	Türkçe	1
27	Kahraman	Farsça	1
28	Kuran	Arapça	1
29	Yurt	Türkçe	1
30	Kurtarmak	Türkçe	1

Image 2. Example and units of the poem "19 May" in the Turkish 3 MoNE1 textbook

Upon consideration of Image 2, in the MoNE1 textbook, the poem titled "19 Mayıs" was analyzed for its words, their origins, and the frequencies of occurrence. The words "today" and "that" are the most repeated words in this poem, occurring 5 times each, and they are of Turkish origin. The word "Mayıs" appears 3 times and has a Greek origin. The word "volkan" appears once and is of French origin. The word "ufuk" appears twice and is of Arabic origin.

In the Primary School Turkish 3 MoNE2 workbook, a total of 226 unique words were identified in 7 poems, each with varying frequencies of occurrence. The findings regarding the origins of these words are presented in Table 7.

Table 7.

The origins of the words in the poems found in the Turkish 3 MoNE2 textbook

Language	f	%
Turkish	178	78.76
Arabic	27	11.95
Persian	12	5.31
Kyrgyz	1	0.44
Greek	2	0.88
Mongolian	2	0.88
Italian	1	0.44
Onomatopoeia	3	1.33
Total	226	100

When Table 7 is examined, it was determined that out of a total of 226 words, 178 are of Turkish origin, while the remaining words consist of 27 Arabic, 12 Persian, 1 Kyrgyz, and Italian, 2 Mongolian and Greek, and 3 Onomatopoeic words. In other words, 78.76% of the words in the Turkish 3 MoNE2 textbook poems are of Turkish origin, 11.95% are Arabic, 5.31% are Persian, 0.44% are Kyrgyz and Italian, 0.88% are Mongolian and Greek, and 1.33% are Onomatopoeic.

In the Primary School Turkish 3 MoNE2 Workbook, the most frequently used words are as follows;

- Turkish words: "gelmek"(to come) repeated 11 times, "yurt"(country) and "güzel" (beautiful) repeated 8 times each.
- Arabic word: "insan"(human) repeated 2 times.
- Persian words: "ilkbahar"(spring) repeated 6 times each.
- Kyrgyz word: "bilim"(science) repeated once.
- Greek words: "sıra"(line) and "ıhlamur"(linden) repeated once each.
- Mongolian words: "ülke"(country) and "ulus"(nation) repeated once each.
- Italian word: "mi"(is it?) repeated once.
- Onomatopoeic word: "ses"(sound) repeated twice.

GÜZEL YURDUM

Cihana örnek olan
Yanımsın güzel yurdum.
Tarihlere sığmayan
Şanımsın güzel yurdum.

Şimşek olsa çakamaz,
Seller gelse akamaz,
Hiç kimse yan bakamaz,
Benimsin güzel yurdum.

Hürriyetin yolunda,
Özgürlüğün dalında,
Al bayrağın alında,
Kanımsın güzel yurdum.

Taze kardan arısın,
Sular gibi durusun,
Mevla'm seni korusun,
Canımsın güzel yurdum.

Bestami YAZGAN

	Kelime	Kökene	Tekrar Sayısı
1	GÜZEL	Türkçe	6
2	YURT	Türkçe	6
3	CİHAN	Farsça	1
4	ÖRNEK	Türkçe	1
5	OLMAK	Türkçe	2
6	YANIM	Türkçe	1
7	TARİH	Arapça	1
8	SIĞMAK	Türkçe	1
9	ŞANIM	Arapça	1
10	ŞİMŞEK	Türkçe	1
12	ÇAKAMAZ	Türkçe	1
13	SEL	Arapça	1
14	GEL	Türkçe	1
15	AKAMAZ	Türkçe	1
16	HİÇ	Farsça	1
17	KİMSE	Türkçe	1
18	YAN	Türkçe	1
19	BAKAMAZ	Türkçe	1
20	BENİM	Türkçe	1
21	HÜRRİYET	Arapça	1
22	YOL	Türkçe	1
23	ÖZGÜRLÜK	Türkçe	1
24	DAL	Türkçe	1
25	AL	Türkçe	1
26	BAYRAK	Türkçe	1
27	ALIN	Türkçe	1
28	KANIM	Türkçe	1
29	TAZE	Farsça	1
30	KARDAN	Türkçe	1
31	ARI	Türkçe	1
32	SU	Türkçe	1
33	GİBİ	Türkçe	1
34	DURU	Türkçe	1
35	MEVLAM	Arapça	1
36	SENİ	Türkçe	1
37	KORUSUN	Türkçe	1
38	CANIMSIN	Farsça	1

Image 3. The example of the poem "My Beautiful Homeland" found in the Turkish 3 MoNE2 workbook

When Image 3 is examined, the words, origins, and frequencies of occurrence in the poem titled "Güzel Yurdum" found in the MoNE1 textbook have been determined. The words "güzel" and "yurt" are the most frequently repeated words in this poem, occurring 6 times each, and they are of Turkish origin. The word "cihan" appears once and is of Persian origin. The word "Mevlam" also appears once and is of Arabic origin.

Table 8.

Primary school 3rd grade textbooks: Distribution of word origins in poems included in the books

Language	Origin of the Words					
	1. Textbook PP		2. Textbook MoNE1		3. Textbook MoNE2	
	f	%	f	%	f	%
Turkish	421	78.84	441	71.82	178	78.76
Arabic	67	12.55	110	17.92	27	11.95
Persian	30	5.62	40	6.51	12	5.31
French	9	1.69	5	0.81	0	0
Armenian	1	0.19	0	0	0	0
English	1	0.19	0	0	0	0
Latin	1	0.19	0	0	0	0
Onomatopoeia	4	0.75	8	1.30	3	1.33
Greek	0	0	5	0.81	2	0.88
Bulgarian	0	0	1	0.16	0	0
Italian	0	0	2	0.33	1	0.44
Kyrgyz	0	0	0	0	1	0.14
Mongolian	0	0	2	0,33	2	0.88
Total	534	100	614	100	226	100

When Table 8 is examined, it is revealed that the total number of Turkish words in all three books is 1040, Arabic words amount to 204, Persian words to 82, and Onomatopoeic words to 15. The total number of French words found only in two books is 14, while Greek words amount to 7, Italian words to 3, and Mongolian words to 4. Additionally, there is only one occurrence each of Armenian, English, Latin, Bulgarian, and Kyrgyz words found in only one book. It is noted that Arabic words are the most commonly used foreign-origin words across the examined books, followed by Persian words. The least used foreign-origin words are one each of Armenian, English, Latin, Bulgarian, and Kyrgyz words.

4. Conclusion, Discussion and Suggestions

In this section, the results of the study are presented along with discussions and recommendations aimed at contributing to Turkish language education at the elementary level and enhancing the efficiency of textbooks.

When examining the word inventory and origins of the words in the poems found in Turkish 3rd grade textbooks, it was determined that approximately 75% of the words are of Turkish origin, 14% are Arabic, 6% are Persian, and 5% are from other languages.

Looking at the research findings, it is noted that the total number of Turkish words in all three books is 1040, Arabic words amount to 204, Persian words to 82, and Onomatopoeic words to 15. Additionally, there are a total of 14 French words found only in two books, 7 Greek

words, 3 Italian words, and 4 Mongolian words. Moreover, there is only one occurrence each of Armenian, English, Latin, Bulgarian, and Kyrgyz words found in only one book. It is observed that Arabic words are the most commonly used foreign-origin words across the examined books, followed by Persian words. The least used foreign-origin words are one occurrence each of Armenian, English, Latin, Bulgarian, and Kyrgyz words.

Examining history, it is evident that Turks, who have established states over vast territories and lived with various cultures, have influenced the language as well. Particularly, the inclusion of Turkish, Arabic, and Persian in Ottoman Turkish reflects this multicultural aspect. The fact that Arabic and Persian words are the most frequently used after Turkish in Turkish 3rd grade MoNE1, MoNE2, and PP textbooks supports this notion. Other word origins, making up 5% of the total, vary according to MoNE1, MoNE2, and PP1. In PP and MoNE1, approximately 1.25% of the words are French, while in MoNE1 and MoNE2, approximately 0.84% are Greek, 0.60% are Mongolian, and 0.38% are Italian. It can be said that approximately 1.12% of the words in MoNE1, MoNE2, and PP1 are onomatopoeic. Additionally, each textbook contains Armenian, English, Latin, Bulgarian, and Kyrgyz word origins, highlighting the diverse linguistic influences on the textbooks, which can be attributed to the multicultural heritage of the language.

In the Turkish 3rd grade PP textbook, there are 13 poems, while in MoNE1, there are 14 poems. In MoNE2, the number of poems is fewer compared to the others, with only 7 poems. The reason for this difference can be attributed to the nature of the Turkish 3rd grade workbook. The number of words found in the Turkish 3 textbook is similar between PP and MoNE1. While 719 words are identified in PP, 789 words are identified in MoNE1. It is observed that the number of different words, syllables, and letters is almost similar in PP and MoNE1. In MoNE2, the number of different words, syllables, and letters is relatively low compared to PP and MoNE1, attributed to the difference in the number of poems.

Considering the number of poems, there are no significant differences in the unit numbers regardless of the publishers. When the number of poems decreases or increases, naturally, the unit numbers increase or decrease.

Comparing the findings of this study with other studies in the literature, it can be said that this study, which discusses the contribution and importance of vocabulary to the language, shows similar characteristics. In this regard, Özbay and Melanlıoğlu (2008) revealed in their study how valuable vocabulary is in learning Turkish and how significantly it affects children's comprehension and perception skills.

In their research, Karasakaloğlu and Bulut (2021) found that most of the words in the informative texts in the Turkish language textbooks for the 4th grade of primary school are of foreign origin. According to this research, while 72% of the words in the texts consist of Turkish words, 28% consist of words of foreign origin. They also stated that most of the foreign-origin words are composed of Arabic and Persian words. These results indicate that similar findings were obtained with the conducted study. They also expressed that foreign-origin words in textbooks have a negative impact on children's vocabulary.

Yıldız and Karababa (2018) inquired the origins of words in the 5th and 6th-grade Turkish language textbooks. In the study, it was revealed that 17% of the words at the 5th-grade level and 23% at the 6th-grade level are of foreign origin. It was explained that the majority of the foreign-origin words in the examined textbooks are Arabic and French words. We can say that the most commonly used foreign-origin words in this study are similar to those found in other studies.

When we look at the examined textbooks, we can say that similar results were obtained in terms of word origins. According to the results, apart from Turkish-origin words, predominantly Arabic and Persian-origin words were used in the poems in the 3rd grade textbooks. Considering that we use primary school textbooks as a source for learning basic language skills, the prevalence of foreign-origin words is thought-provoking.

The number of poems in PP and MoNE1 textbooks is similar. The number of poems in the DY2 textbook is low, which can be attributed to it being a workbook. There were a total of 13 poems, 719 words, 606 different words, 1770 syllables, and 4278 letters in PP. In MoNE1, there were a total of 14 poems, 789 words, 649 different words, 1876 syllables, and 4551 letters. Since the number of poems in the two textbooks is different, there is a difference in the unit numbers. However, there is not a significant gap between them. The number of different words in DY1 is higher than that in PP. From this, we can say that MoNE1 has a richer vocabulary. Özbay and Melanlıoğlu (2008) claimed in their research that vocabulary is crucial in Turkish language teaching and also affects comprehension skills. Accordingly, the higher number of different words in the MoNE2 textbook has helped children add more words to their vocabulary.

Revealing the vocabulary and their origins in Turkish textbooks for primary school is crucial for Turkish language teaching. In this research, which includes poem analysis, it was found that the proportion of Turkish-origin words used in Turkish textbooks, which are used as

the primary source for teaching mother tongue, is low. Based on the results obtained in the research, the following suggestions have been made;

- Instead of directly using foreign-origin words, Turkish equivalents should be used in Turkish textbooks.
- In terms of accumulating vocabulary in Turkish textbooks, the frequency of Turkish words should be increased.
- When preparing Turkish textbooks, different words that will increase the vocabulary should be included in textbooks for each grade.
- The frequency of repeated teaching words should be determined by experts.
- The words in the texts in textbooks should be prepared according to the level.
- When preparing Turkish textbooks, publishers should develop criteria by creating a common framework and prepare books accordingly.

CONFLICT OF INTEREST STATEMENT

The authors declare that there is no conflict of interest in this study.

RESEARCH AND PUBLICATION ETHICS STATEMENT

The authors declare that research and publication ethics are followed in this study.

The research does not fall within the scope of clinical and experimental studies involving humans and animals. Therefore, no Ethics Committee approval was obtained.

AUTHOR LIABILITY STATEMENT

The authors declare that the “Conceptual Framework, Research, Visualization” part of this work was done by Sıla AKINCI, “Method Design, Post Draft, Review and Editing” part of this work was done by Prof. Dr. Yalçın BAY.

İlkokul 3. Sınıf Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarında Yer Alan Şiirlerdeki Kelime Hazinesi ve Kökenlerinin İncelenmesi

Prof. Dr. Yalçın BAY, yalcinbay@anadolu.edu.tr, Anadolu Üniversitesi, 0000-0002-8449-9931

Sıla AKINCI, sila.aydogdu95@gmail.com, Anadolu Üniversitesi, 0009-0001-9454-0838

Özet: Dilini doğru ve etkili bir biçimde kullanabilen nesillerin yetişmesi için iyi bir Türkçe eğitimi gereklidir. Bu eğitim genellikle, okullarda okutulan ve temel kaynak görülen; MEB Türkçe ders kitaplarıyla verilmektedir. Fakat ders kitaplarındaki Türkçe kelime sayısının yeterliliği ve kapsayıcılığı tartışılan bir konudur. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılarak özel yayınevi Türkçe 3 ve MEB/devlet yayınları Türkçe 3 ders ve çalışma kitaplarında bulunan şiirlerdeki harf, hece, kelime, cümle ve farklı kelime sayılarını belirlemek ve şiirlerdeki kelimelerin kökenlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Yapılan çalışmada elde edilen bulgulara göre özel yayınevi Türkçe 3 ders kitabındaki 13 adet şiirde toplamda; 719 kelime, 606 farklı kelime, 1770 hece ve 4278 harf bulunmaktadır. Bu kelimelerin %78,84'ünün Türkçe; %21,16'sının yabancı kökenli kelimeler olduğu görülmektedir. Devlet yayınevi 1. Türkçe 3 ders kitabındaki 14 adet şiirde toplamda; 789 kelime, 649 farklı kelime, 1876 hece ve 4551 harf bulunmaktadır. Bu kelimelerin %71,82'sinin Türkçe; %28,18'inin yabancı kökenli kelimeler olduğu görülmektedir. Devlet yayınevi Türkçe 3 çalışma kitabındaki 7 adet şiirde toplamda; 281 kelime, 231 farklı kelime, 684 hece ve 1662 harf bulunmaktadır. Bu kelimelerin %78,76'sının Türkçe; %21,24'ünün yabancı kökenli kelimeler olduğu görülmektedir. Araştırma sonuçlarının ders kitaplarının yeniden gözden geçirmek ve kelime öğretiminde farklı teknikler geliştirme adına fikirler vereceği öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: İlkokul, Türkçe öğretimi, Türkçe ders kitabı, Kelime kökenleri, Kelime hazinesi

1. Giriş

Dil, zihinsel gelişimin bir göstergesi, aynı zamanda anlamının ve anlaşmanın aracıdır. Bu ifade dilin, bir çocuğun duygusal, sosyal ve bilişsel gelişiminde ne kadar önemli olduğunu açığa çıkarmaktadır. Ayrıca dil, çocuğun sosyal becerilerini geliştirmesinin ve bu becerileri tam anlamıyla kullanıp yerine getirebilmesinin aracı ve ilk şartıdır. Sosyal beceriler dendiğinde ilk akla gelen araç iletişimidir. İletişimin gelişmesi de dilin kendini geliştirmesine bağlıdır (Melanloğlu & Özbay, 2008). Türkçe Öğretim Programındaki genel amaçlarda da öğrencilerin günlük hayatlarında işe yarayacak dinleme, konuşma, okuma ve yazma dil becerilerini kazanmalarının yanında bu becerileri aktif bir şekilde kullanmaları ve çevresi ile iletişime geçmelerinin sağlanması amaçlanmıştır (MEB, 2017).

Dilin bir diğer işlevi düşünmeyi sağlamaktır. Dil sayesinde düşünür ve düşündüklerimizi başkalarına aktarabiliriz. Düşünmenin temelinde kelimeler vardır. Kelime hazinemiz ne kadar geniş ve zengin ise düşüncelerimiz de o kadar zengin ve çeşitli olur. Aynı zamanda kelime ve kavram bolluğu düşünme sırasında akılcılığa işaret eder (Budak, 2000).

Çocuk dünyaya geldiği ilk andan itibaren çevresindeki sesleri işitmeye başlar ve taklit yoluyla işittiği sesleri, seslerden oluşan kelimeleri öğrenir. Duyduğu ve öğrendiği bu kelimeler çocuğun ilk dilini oluşturur, bu dil onun ana dilidir. Okullarda özellikle Türkçe derslerinde sistemli olarak kelime öğretimi yapılarak ana dile katkı sağlanmaktadır. Ana dili doğru ve kurallarına uygun öğrenmek çocuğun dil gelişimi açısından çok önemlidir. Çocuktaki dil gelişimi, çocuğun hem anlamasını hem de duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade etmesini sağlar (Kavcar, 1995). Genel olarak baktığımızda bu beceriler, bir bütün olarak ele alınmalıdır. Bütünü oluşturan parçalardan biri de kelime öğretimidir. Çünkü anlama ilerlediğinde ve geliştiğinde, kelime dağarcığı zenginleşecek ve anlatma becerisi de ilerleme kaydedecektir (Sever, 2000).

Okul öncesi dönemindeki çocuklara baktığımızda kelime hazineleri geniştir. Sayı ve tür olarak kelime çeşitliliği çok fazladır. Kelime öğretimi bu dönemde çok önemlidir. Çocuğun sahip olduğu dilin zenginleşmesini sağlar (Özbay, 2001). Konuştuğumuz dil kelimeler sayesinde anlamlı olur. Ne kadar farklı anlama gelen kelimeler bilirsek anlatım düzeyimiz ve Türkçe hâkimiyetimiz o derece güçlü olur. Bu gücümüzü kelime hazinemizden alırız. Kelime hazinesinin ne olduğuna geçmeden önce kelimenin ne olduğuna bakmak gerekir. Kelimenin birden çok tanımı vardır. Kelime, anlamlı ses veya ses birliği, söz, sözcük, lügat anlamına gelmektedir (TDK, 2005). Kantemir (1997) kelimeyi, anlamı olan ve cümle oluşturmamızı sağlayan ses ya da ses topluluğu

olarak tanımlamaktadır. Akyol (1997) ise kelimeyi, deneyimlerin bellekte birikmiş şekli olarak ifade etmektedir.

Duygu ve düşüncelerimizi kelimeler ile ifade eder, derdimizi kelimeler ile anlatırız. Anlatmanın yanında kelimeler, anlamamızı da sağlamaktadır. Kelimelerin anlamlarını bilmek çok önemlidir. Okuduğumuz metindeki kelimelerin anlamlarını bilmeden okuma yapmak ve söylenen şeyleri anlamak mümkün değildir. Okuduğumuz metinde, anlamını bilmediğimiz çok fazla kelime var ise o metni anlamamız güçleşir (Melanlıoğlu & Özbay, 2008).

Kişinin duygu ve düşüncelerini dile getirmesinde ve iletişime geçtiği kişileri anlayabilmesinde, birikiminde bulunan kelime sayısı çok önemlidir. Kişinin deneyimleri ile elde ettiği kelimelerin hepsine kelime hazinesi denir (Melanlıoğlu & Özbay, 2008). Korkmaz (1992) kelime hazinesini, dildeki bütün sözcükleri; bir kişinin ya da bir grubun sözcük dağarcığında bulunan kelimeler olarak tanımlamıştır. Yapılan araştırmalarda kelime hazinesinin; sözcük dağarcığı, söz varlığı ve kelime serveti olarak adlandırıldığını da görmek mümkün. Örneğin Türkçe Sözlük'te kelime hazinesi, söz varlığı olarak geçmektedir (TDK, 2005). Ancak "söz varlığı"nın anlam olarak diğerlerinden farklı olduğunu Aksan, (1980) şöyle ifade etmiştir: "Söz varlığı, temel veya çekirdek kelimeler yanında; yabancı kökenli kelimelerden, deyimlerden, atasözleri, bilim, sanat ve teknik alanlara ait kavramlardan oluşan terimler ile kalıp sözlerden meydana gelmektedir. Temel sözcükler de denilen temel söz varlığı, bir ulusa atalarından kalmış olan en eski metinlerde görülen ve insan için birinci derecede önemli sayılan öğelerdir. Bunlar, organ adları, yiyecek-içecekler, tarım araçlarıyla, insanlarla yakın ilişkisi bulunan hayvanlarla ilgili adlar, akrabalık adları ve sayı gösteren sözcüklerdir."

Kavcar (2022), yabancı kökenli kelimelerin, Türkçede yaygınlaşmasını dildeki kirlilik olarak açıklamıştır. Aynı zamanda yabancı sözcüklere olan hayranlık ve terim üretimindeki yetersizliği, Türkçemizdeki güncel sorunlar olarak görmektedir. Bu gibi sorunlardan en çok etkilenecek yaş grubunun ilkokul çocukları olacağı söylenebilir. Özellikle ana dil öğretiminde kritik dönem olan ilkokul çocuklarının kelime hazinelerine yabancı kökenli kelimelerin eklenmesi, geri dönüşü mümkün olmayan sorunlara yol açacaktır. Çocukların kelime hazinelerini zenginleştirecek, Türkçe kelime sayılarını arttıracak çalışmaları yapmak aileler başta olmak üzere okula ve Türkçe ders kitapları yazarlarına büyük görev düşmektedir. Çocuklarda dil sevgisi ve dil bilinci oluşturmada ders kitapları çok önemlidir (Bulut & Karasakaloğlu, 2021).

Ziya Gökalp'in de dil ile ilgili birçok çalışması ve önemli görüşleri vardır. Ona göre dilin sadeleşmesi ve yabancı kelimelerden arınık olması önemlidir. Türk milletinin dilini ve kültürünü koruma, geliştirme çabalarına önemli katkılarda bulunmuştur.

Tarihte birçok devlet ile kurmuş olduğumuz ilişkiler, islâmiyeti kabul ettikten sonra din dili sayılan Arapça'dan ve edebiyat dili kabul edilen Farsça'dan dilimize pek çok kelime ve gramer geçmiştir. Ne var ki bu kelimelerin çoğunun Türkçe karşılıkları vardır (Timurtaş, 1964). Dilimiz XIX. yüzyıldan sonra Batı dillerinin etkisi altında kalmıştır. Tanzimat'tan sonra Türkiye Türkçe'sinde çok fazla Fransızca kelime görülmüştür. Bugün de dilimiz Fransızca ve İngilizce etkisi altındadır. Bu durumlardan dolayı zamanla konuşma ve yazı dilinde farklılıklar ortaya çıkmıştır. Bu durum Ziya Gökalp gibi sade Türkçe kullanılmasını savunan ve destekleyen yazarların çalışmalarını başlatmıştır. Bu çalışmalarda Türkçe'nin dil yapısını sadeleştirmeye yönelik önerilerde bulunarak, dilin daha açık, anlaşılır ve öz olması gerektiğini savunmuştur. Bunun için dildeki yabancı kökenli kelimelerin çıkarılması gerektiğini ileri sürmüştür. Ayrıca, Arapça ve Farsça kökenli kelimelerin, Türkçe üzerindeki etkilerini eleştirmiş ve bu kelimelere alternatif Türkçe karşılıklarını önermiştir. (Timurtaş, 1964) Bunlar Türkçe'nin özünden türetilmiş ya da Türkçe'ye uygun hale getirilmiş yabancı kökenli kelimelerdir. Bu kelimelerin, Türk dilinin zenginliğini korurken yabancı etkilere karşı dayanıklı olmasını ve Türk kültürünü yansıtmalarını amaçlamıştır. Bu anlamda Türkçeleşmiş kelimelerin, Türk dilinin ve kültürünün gelişimine katkı sağlayacağını düşünülmüştür. Örneğin: "Ders" kelimesi Arapça kökenli "dars" kelimesinin yerine, "Sevinç" Arapça kökenli "şevk" kelimesinin yerine kullanılmıştır.

Ders ve çalışma kitapları okullarda kullanılan en önemli materyallerden birisidir. Bu kitaplar ile programda yer alan kazanımlara, hedeflere ve içeriklere ulaşmak mümkündür. Kitaplarda yer alan etkinliklerde kullanılan dilin anlaşılabilir olması, öğrenmeyi daha kolay hale getirir ve kalıcılığı sağlar. Türkçe ders kitaplarında çocuğun günlük hayatında kullandığı kelimelere yer verilir. Bunun yanında çoğunluğu farklı kökenli olan kelimelere de rastlanılmaktadır. Türkçe dersi çocuğun temel dil becerilerini öğrendiği bir derstir ve ana dil öğretimi bu ders ile gerçekleşir. Bu yüzden özellikle Türkçe ders kitaplarındaki kelime hazinesinin zengin ve kelime kökenlerinin kendi dilimize ait olması gerekmektedir. Türkçe uzun bir geçmişe sahip ve kelime çeşitliliği olarak zengin bir dildir. Bu dili yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak çok önemlidir. Bu aktarımı yapmak için önemli bir stratejiye ihtiyaç vardır. Kaynağını da Türkçe ders kitapları oluşturmaktadır. Türkçe ders kitaplarında bulunun kelimelerin kökenlerini incelemek, ders kitabı yazarlarının ön bilgiye sahip olması ve kaynak oluşturması açısından da önemlidir (Şahin & Bay, 2021; Toprak, 1993).

Yapılan çalışmalarla birlikte, alan yazında temel eğitim düzeyinde Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerdeki kelimelerin kökenlerini tespit etme çalışmalarının yetersiz kaldığı görülmektedir (Aslan, 2006). Bu amaçla 3. Sınıf Türkçe ders ve çalışma kitaplarındaki şiirler incelenmiştir. Şiirlerdeki harf, hece ve kelime sayılarına bakılmış, ayrıca kelime kökenleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda, şiirlerde bulunan kelimelerin ne kadarının Türkçe kelime olup olmadığı tespit edilmiştir. İlerleyen zamanlarda yapılan çalışmaların artması ile Türkçe ders kitaplarında bulunan kelimeler üzerinde farkındalık oluşturulacağı düşünülmektedir.

1.1. Amaç

Bu araştırmanın amacı, ilkokul 3. sınıf düzeyinde kullanılan Türkçe ders ve çalışma kitaplarının içerisinde yer alan şiirlerdeki harf, hece ve kelime sayılarını belirlemek; şiir içerisinde geçen bu kelimelerin kökenlerini ve kullanım sıklıklarını ortaya koymaktır. Bu amaçlar doğrultusunda şiirlerde kaç adet kelime, farklı kelime, hece ve harf olduğu; kullanılan kelimelerin yüzde kaçının Türkçe ve Türkçe dışındaki diğer dillere (Arapça, Farsça, Fransızca, Latince, İngilizce, Onomatope vb.) ait olduğunun belirlenmesi alt amaçları oluşturmaktadır.

1.2. Alt Amaçlar

İlkokul 3. sınıf Türkçe ders ve çalışma kitaplarında yer alan şiirlerde;

- Toplam kaç adet kelime, farklı kelime, hece ve harf vardır?
- Kullanılan kelimelerin yüzde kaçı Türkçe kökenlidir?
- Kullanılan kelimelerin yüzde kaçının kökeni Türkçe dışındaki diğer dillere (Arapça, Farsça, Fransızca, Latince, İngilizce, Yansımalar vb.) aittir?

2. Yöntem

İlkokul 3. sınıf düzeyindeki Türkçe ders ve çalışma kitaplarındaki şiirlerde geçen kelimelerin kökenlerini ve şiirlerde geçen harf, hece ve kelime sayılarını belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada; nitel araştırma yöntemlerinden, doküman inceleme modeli kullanılmıştır.

Araştırma yapmayı gerektirecek konu ile ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi barındıran yazılı belgelerin incelenmesi ile veri sağlanmasına doküman inceleme yöntemi denir. Araştırılan konu ile ilgili görüşme ya da gözlem yapmaksızın bilgiye, belge inceleyerek ulaşılabilir. Böylelikle araştırmacı kaynak ve zaman tasarrufu yapmış olur. Hangi dokümanın kaynak oluşturacağına ve önemli olduğuna karar vermek için araştırmanın konusuna bakarak karar vermek daha doğru olur. Araştırma ile ilgili raporlar, kitaplar, fotoğraflar, ses ve video kayıtları gibi veri kaynakları

orijinal olup olmadığı tespit edildikten sonra sistematik bir şekilde analiz edilmelidir (Karataş, 2015; Yıldırım & Şimşek 2008).

2.1. Analiz Birimi

Bu araştırmanın verileri, ilkokul 3. sınıf düzeyinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullarda ders kitabı olarak okutulan, MEB Yayınevi ve Özel Yayınevi tarafından basılmış ilkokul Türkçe 3 kitapları içerisinde yer alan şiirler incelenerek toplanmıştır.

“İlkokul Türkçe 3. Sınıf Ders ve Çalışma Kitapları” MEB Yayınevi ve Özel Yayınevi tarafından basılmış olup, Milli Eğitim Bakanlığı ve Talim Terbiye Kurulu’nun 28.05.2018 tarih ve 78 sayılı kararı ile 5 yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiş olup devlet okullarında ve özel okullarda güncel olarak kullanılan temel ders kitaplarıdır (MEB, 2022a; MEB, 2022b; Özel Yayıncılık, 2022).

Tablo 1.

İlkokul Türkçe 3. Sınıf Ders ve Çalışma Kitapları Listesi

Sınıf Seviyesi	Ders Kitabı	Yayınevi	İncelenen Şiir Sayısı	MEB Onay Tarih/Sayı
3. Sınıf	Türkçe Ders Kitabı	DY1	14	28.05.2018/78
3. Sınıf	Türkçe Çalışma Kitabı	DY2	13	28.05.2018/78
3. Sınıf	Türkçe Ders Kitabı	ÖY	7	18.04.2019/8

2.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri MEB Yayınevi ve özel yayınevi tarafından hazırlanan Türkçe 3. sınıf ders ve çalışma kitaplarından toplanmıştır. Verilerin toplanması süreci aşağıdaki şekilde ilerlemiştir: Türkçe 3. sınıf ders ve çalışma kitaplarında bulunan şiirlerin sayfa numaraları tespit edilmiş ve şiirlerin isimleri not edilmiştir.

Daha sonra her şiirin harf, hece ve kelime sayısı tespit edilmiştir. Sayım sırasında hece, kelime ve harf sayan 3 farklı “<https://www.hesapla.online/hece-hesaplama>, <https://charcounter.com/tr/>, <http://akinci.in/>” siteden yararlanılmıştır. Ayrıca sayımın doğruluğunu kontrol etmek amaçlı program sayımından önce birkaç kez elle sayılıp kullanılan programların doğruluğu tespit edilmiştir. Karakter sayımı sırasında sadece harfler sayılmış ve boşluklar bu sayıma dahil edilmemiştir. Hece sayısını belirlerken özel durumlu kelimeler (tren gibi) göz önünde bulundurulmuş ve tek hece olarak sayan program, tercih edilmiştir.

Şiirlerde bulunan kelime sayılarında farklı kelime sayısının yanında tekrar eden kelimeler de sayıma dâhil edilirken; kelime kökenlerine ait bulgularda her kelime bir kez ele alınıp kullanım sıklıklarına ait bulgulara yer verilmiştir.

Son olarak şiirlerde yer alan her kelimenin adı, tekrar sayısı ve hangi dile ait olduğunu ifade eden köken bilgisi kayıt altına alınmıştır. Kelimelerin hangi kökene ait olduğunun tespit edilmesinde Türk Dil Kurumu ve Nişanyan sözlükleri kullanılmıştır (TDK, 2022; Nişanyan, 2022). Bunun yanında Türkçe'nin özünden türetilmiş yani Türkçe'ye uygun hale getirilmiş yabancı kökenli kelimeler (Türkçeleşmiş) köken olarak Türkçe olduğu için ayrıca tespit edilmemiş Türkçe kökenli olarak ele alınmıştır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin sıklık ve frekans tabloları oluşturulmuştur. Bu tablolardan yola çıkılarak veri analizi yapılmıştır. İlkokul 3. sınıf Türkçe ders ve çalışma kitaplarındaki şiirlerden elde edilen veriler tablolaştırılmıştır. Elde edilen veriler, tablolara aktarılarak frekans ve sıklık analizi yapılmış ve yorumlanmıştır.

3. Bulgular

Araştırmada, İlkokul Türkçe 3 ders ve çalışma kitaplarında yer alan şiirler incelenmiştir. Burada sırasıyla İlkokul Türkçe 3 ÖY ders kitabı, İlkokul Türkçe 3 DY ders ve çalışma kitaplarında yer alan şiirlerin listesi, adı ve bu şiirlerdeki harf, hece, kelime ve farklı kelime sayıları verilmiş ve yorumlanmıştır. Ardından her üç kitapta bulunan şiirlerdeki kelimelerin kullanım sıklıkları ve kelime kökenleri ele alınıp incelenmiş ve yorumlanmıştır.

3.1. Şiirlerdeki Harf, Hece, Kelime ve Farklı Kelime Sayılarına Ait Bulgular

İlkokul 3. sınıf Türkçe 3 ÖY ders kitabında yer alan şiirlerin sayfa numaraları, isimleri ve bu şiirlerde yer alan harf, hece, kelime ve farklı kelime sayıları Tablo 2.'de sunulmuştur.

Tablo 2.

Özel yayınevi ait ilkokul 3. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan şiirlerin sayısı ve birimleri

No	Sayfa	İsim	Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Hece Sayısı	Harf Sayısı
15.	13	Günaydın Size	38	27	93	223
16.	16	Kuşlarla Yarış	25	23	61	145
17.	52	İstiklal Marşı	153	137	350	884
18.	55	Cumhuriyet Bayramı	45	42	112	283
19.	78-79	Okulda Seçim	66	55	166	369
20.	87	Okulda Seçim	52	47	132	315
21.	100	Yurt Türküsü	50	42	132	327
22.	131	Arkadaşlarım	81	69	238	563
23.	155	Ufacık Tefeciktim	37	32	91	217
24.	164	Okul Türküsü	46	36	100	246
25.	182	Top ve Komşu	54	43	109	256
26.	191	Vücudumuz	25	21	68	160
27.	206	Bilgisayar	47	32	118	290
Toplam			719	606	1770	4278

Tablo 2. İncelendiğinde, özel yayınevine ait ilkokul 3. sınıf Türkçe 3 ders kitabında toplamda 13 adet şiir olduğu görülmektedir. İncelenen şiirlerde tekrar sayılarına bakılmaksızın toplamda 719 kelime, 606 farklı kelime, 1770 hece ve 4278 harf olduğu belirlenmiştir. Bu şiirler arasından en fazla kelime sayısına sahip olan şiir 153 kelime ile 52. sayfada yer alan “İstiklal Marşı” en az kelime sayısına sahip olan şiirler ise 25 kelime ile 16. ve 191. sayfalarda yer alan “Kuşlarla Yarış” ve “Vücudumuz” adlı şiirlerdir. Farklı kelime sayısı, en fazla olan şiir, 137 farklı kelime sayısı ile 52. sayfada bulunan “İstiklal Marşı” en az farklı kelime sayısına sahip olan şiir 21 farklı kelime sayısı ile 191. sayfada yer alan “Vücudumuz” adlı şiirdir. Hece ve harf sayısı en fazla olan şiir 52. sayfada bulunan “İstiklal Marşı” olurken, en az hece ve harf sayısına sahip şiir; 16. sayfada bulunan 61 hece ve 145 harf sayısı ile “Kuşlarla Yarış” şiiridir.

Devlet yayınlarına ait ilkokul Türkçe 3 ders kitabında yer alan şiirlerin sayfa numaraları, isimleri ve bu şiirlerde yer alan harf, hece, kelime ve farklı kelime sayıları Tablo 3.’te verilmiştir.

Tablo 3.

Devlet yayınlarına ait ilkokul Türkçe 3 ders kitabında yer alan şiirlerin sayısı ve birimleri

No	Sayfa	İsim	Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Hece Sayısı	Harf Sayısı
1.	12	Okul Dönüşü	90	63	184	434
2.	15	Macera	24	24	72	165
3.	38	Yaşa Okulum Yaşa	28	24	65	145
4.	46	İstiklal Marşı	153	137	350	884
5.	59	Sana Borçluyuz Ta Derinden	63	50	171	423
6.	105	Ben Bir Ağacım	54	43	142	356
7.	144	Gazete	32	32	88	201
8.	169	Anneme İlk Mektup	84	74	193	456
9.	199	Okul Türküsü	46	39	100	246
10.	206	Dünya Çocuk Bayramı	59	47	147	354
11.	217	Beyaz Bulut	37	32	87	191
12.	225	Bir Dünya Bırakın	41	21	94	243
13.	243	19 Mayıs	50	32	104	261
28.	254	Mor Balık	28	26	79	192
Toplam			789	649	1876	4551

Tablo 3. İncelendiğinde, Türkçe 3 DY1 ders kitabında toplamda 14 adet şiir olduğu görülmektedir. İncelenen şiirlerde tekrar sayılarına bakılmaksızın toplamda 789 kelime, 649 farklı kelime, 1876 hece ve 4551 harf olduğu belirlenmiştir. Bu şiirler arasından en fazla kelime sayısına sahip olan şiir 153 kelime ile 46. sayfada yer alan “İstiklal Marşı” en az kelime sayısına sahip olan şiir ise 24 kelime ile 15 sayfada yer alan “Macera” adlı şiirdir. Farklı kelime sayısı, en fazla olan şiir, 137 farklı kelime sayısı ile 46. sayfada bulunan “İstiklal Marşı”, en az farklı kelime sayısına sahip olan şiir 21 farklı kelime sayısı ile 225. sayfada yer alan “Bir Dünya Bırakın” adlı

şiidir. Hece ve harf sayısı en fazla olan şiir 46. sayfada bulunan “İstiklal Marşı” olurken, en az hece ve harf sayısına sahip şiir; 38. sayfada bulunan 65 hece ve 145 harf sayısı ile “Yaşa Okulum Yaşa” şiiridir.

İlkokul Türkçe 3 DY2 çalışma kitabında yer alan şiirlerin sayfa numaraları, isimleri ve bu şiirlerde yer alan harf, hece, kelime ve farklı kelime sayıları Tablo 4.’te verilmiştir.

Tablo 4.

Türkçe 3 DY2 ders kitabında yer alan şiirlerin sayısı ve birimleri

No	Sayfa	İsim	Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Hece Sayısı	Harf Sayısı
1.	22	Göçmen Kuşlar	57	47	132	328
2.	25	İlkbahar	17	12	43	104
3.	49	Atatürk Demek	30	18	79	190
4.	51	23 Nisan	26	21	58	146
5.	84	Güzel Yurdum	48	38	116	289
6.	103	Sihirli Sözler	52	47	125	285
7.	143	Bir Yer Düşünüyorum	51	48	131	320
Toplam			281	231	684	1662

Tablo 4. İncelendiğinde, Türkçe 3 DY2 çalışma kitabında toplamda 7 adet şiir olduğu görülmektedir. İncelenen şiirlerde tekrar sayılarına bakılmaksızın toplamda 281 kelime, 231 farklı kelime, 684 hece ve 1662 harf olduğu belirlenmiştir. Bu şiirler arasından en fazla kelime sayısına sahip olan şiir 57 kelime ile 22. sayfada yer alan “Göçmen Kuşlar”; en az kelime sayısına sahip olan şiir ise 17 kelime ile 25 sayfada yer alan “İlkbahar” adlı şiirdir. Farklı kelime sayısı, en fazla olan şiir, 48 farklı kelime sayısı ile 143. sayfada bulunan “Bir Yer Düşünüyorum”, en az farklı kelime sayısına sahip olan şiir 12 farklı kelime sayısı ile 25. sayfada yer alan “İlkbahar” adlı şiirdir. Hece ve harf sayısı en fazla olan şiir 22. sayfada bulunan “Göçmen Kuşlar” olurken, en az hece ve harf sayısına sahip şiir; 25. sayfada bulunan 43 hece ve 104 harf sayısı ile “İlkbahar” şiiridir.

3.2. Şiirlerdeki Kelimelerin Kökenlerine ve Kullanım Sıklıklarına İlişkin Bulgular

İlkokul Türkçe 3 ÖY ders kitabı ve İlkokul Türkçe 3 DY ders ve çalışma kitaplarında yer alan şiirlerdeki kelimelerin Türkçe, Arapça, Farsça, Fransızca, Ermenice, İngilizce, Rumca, Moğolca, İtalyanca, Bulgarca Latince ve Onomatope olarak on iki farklı dil kökenine ait kelimeler olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın bulguları, kelime kökeni belirlenmiş yedi dile göre düzenlenmiştir.

İlkokul Türkçe 3 ÖY ders kitabındaki 13 şiirde birbirinden farklı ve farklı sayılarda tekrar eden toplam 534 özgün kelime belirlenmiştir. Belirlenen bu kelimelerin kökenlerine ait bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5.

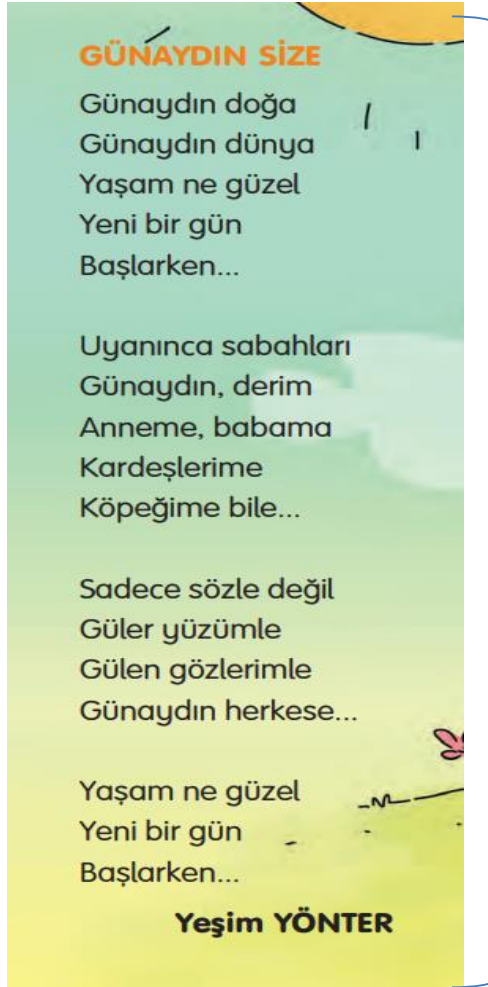
Türkçe 3 ÖY ders kitabında yer alan şiirlerdeki kelimelerin kökenleri

Dil	f	%
Türkçe	421	78,84
Arapça	67	12,55
Farsça	30	5,62
Fransızca	9	1,69
Ermenice	1	0,19
İngilizce	1	0,19
Latince	1	0,19
Onomatope	4	0,75
Toplam	534	100

Tablo 5. İncelendiğinde, toplam 534 kelimenin, 421'i Türkçe, geriye kalan kelimelerin 67'si Arapça, 30'u Farsça, 9'i Fransızca, 1'i Ermenice, 1'i İngilizce, 1'i Latince ve 4'ü Onomatope kökene sahip kelimeler olduğu belirlenmiştir. Bir başka ifadeyle 534 kelimenin %78,84'ü Türkçe, %12,55'i Arapça, %5,62'si Farsça, %1,69'u Fransızca, %0,19'u Ermenice, İngilizce ve Rumca son olarak %0,75'i Onomatope kökene sahip kelimeler olduğu tespit edilmiştir.

İlkokul Türkçe 3 ÖY kitabında en sık kullanılan;

- Türkçe kelime, 10'ar tekrarla "bir" ve 9 tekrarla "ne" dir.
- Arapça kelime, 4 tekrarla "temiz" ve 2 tekrarla "mavi", "Dünya" ve "İstiklal" dir.
- Farsça kelime, 5'er tekrarla "hem" ve 4 tekrarla "ki" dir.
- Fransızca kelime, 3 tekrarla "demokrasi", "trafik" ve 2 tekrarla "onur" dur.

	Kelime	Kökeni	Tekrar Sayısı
1	Günaydın	Türkçe	5
2	Siz	Türkçe	1
4	Doğa	Türkçe	1
6	Dünya	Arapça	1
7	Yaşam	Türkçe	2
8	Ne	Türkçe	2
9	Güzel	Türkçe	2
10	Yeni	Türkçe	2
11	Bir	Türkçe	2
12	Gün	Türkçe	2
13	Başlamak	Türkçe	2
14	Uyanmak	Türkçe	1
15	Sabah	Türkçe	1
17	Demek	Türkçe	1
18	Anne	Türkçe	1
19	Baba	Türkçe	1
20	Kardeş	Türkçe	1
21	Köpek	Türkçe	1
22	Bile	Türkçe	1
23	Sadece	Türkçe	1
24	Söz	Türkçe	1
25	Değil	Türkçe	1
26	Gülmek	Türkçe	2
27	Yüzümle	Türkçe	1
28	Göz	Türkçe	1
29	Herkes	Türkçe	1

Görsel 1. Türkçe 3 ÖY ders kitabında yer alan "Günaydın Size" adlı şiir örneği ve birimleri

Görsel 1. incelendiğinde, ÖY ders kitabında bulunan "Günaydın Size" adlı şiirde geçen kelimeler, kelimelerin kökenleri ve kelime adetleri belirlenmiştir. "Günaydın" kelimesi bu şiirde en çok tekrar eden kelime olup, 5 kere tekrar etmiştir ve Türkçe kökenlidir. "Dünya" kelimesi, 1 kere tekrar etmiş ve Arapça kökenli bir kelimedir.

İlkokul Türkçe DY1 ders kitabındaki 14 şiirde birbirinden farklı ve farklı sayılarda tekrar eden toplam 614 özgün kelime belirlenmiştir. Belirlenen bu kelimelerin kökenlerine ait bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6.

Türkçe 3 DY1 ders kitabında yer alan şiirlerdeki kelimelerin kökenleri

Dil	f	%
Türkçe	441	71,82
Arapça	110	17,92
Farsça	40	6,51
Fransızca	5	0,81
Yunanca	5	0,81
Moğolca	2	0,33
Bulgarca	1	0,16
Onomatope	8	1,30
İtalyanca	2	0,33
Toplam	614	100

Tablo 6. İncelendiğinde, toplamda 614 kelimenin 441'i Türkçe, geriye kalan kelimelerin 110'u Arapça, 40'ı Farsça, 5'i Fransızca ve Rumca, 2'si Moğolca, 1'i Bulgarca, 8'i Onomatope ve 2'si İtalyanca kökene sahip kelimeler olduğu belirlenmiştir. Bir başka ifadeyle, kelimelerin %71,82'si Türkçe, %17,92'si Arapça, %6,51'si Farsça, %0,81'i Fransızca ve Yunanca, %0,33'ü Moğolca ve İtalyanca, %0,16'ı Bulgarca, %1,30'u Onomatope, kökene sahip kelimeler olduğu tespit edilmiştir.

İlkokul Türkçe 3 DY1 kitabında en sık kullanılan;

- Türkçe kelime, 17'şer tekrarla "bir" ve 13 tekrarla "bu" dur.
- Arapça kelime, 6 tekrarla "Dünya", 8 tekrarla "el" dir.
- Farsça kelime, 10'ar tekrarla "her" ve 4 tekrarla "ki", "borçlu" ve "ta"dır.
- Yunanca kelime, 3 tekrarla "mayıs" ve 2 tekrarla "Samsun"dur.
- Moğolca kelime, 2 tekrarla "Ulus" dur.
- Bulgarca kelime, 1 kelime ile "vişne"dir.
- Onomatope kelime, 2 tekrarla "fışkırmak"dır.

	Kelime	Kökeni	Tekrar Sayısı
1	19	Türkçe	3
2	Mayıs	Rumca	3
3	Bugün	Türkçe	5
4	Gençlik	Türkçe	2
5	Bayram	Türkçe	2
6	Var	Türkçe	2
7	Samsun	Rumca	2
8	Ufuk	Arapça	2
9	Yeni	Türkçe	2
10	Bir	Türkçe	3
11	Güneş	Türkçe	2
12	Doğmak	Türkçe	2
13	Karanlık	Türkçe	1
14	Gömmek	Türkçe	1
15	Vatan	Arapça	1
16	Nur	Arapça	1
17	Olmak	Türkçe	1
18	O	Türkçe	5
19	Yas	Türkçe	1
20	Bağlamak	Türkçe	1
21	Ruh	Arapça	1
22	Yürek	Türkçe	1
23	Dolmak	Türkçe	1
24	Yaman	Türkçe	1
25	Volkan	Fransızca	1
26	Başbu	Türkçe	1
27	Kahraman	Farsça	1
28	Kuran	Arapça	1
29	Yurt	Türkçe	1
30	Kurtarmak	Türkçe	1

Görsel 2. Türkçe 3 DY1 ders kitabında yer alan "19 Mayıs" adlı şiir örneği ve birimleri

Görsel 2. İncelendiğinde, DY1 ders kitabında bulunan "19 Mayıs" adlı şiirde geçen kelimeler, kelimelerin kökenleri ve kelime adetleri belirlenmiştir. "Bugün" ve "o" kelimeleri bu şiirde en çok tekrar eden kelimeler olup, 5 kere tekrar etmiştir ve Türkçe kökenlidir. "Mayıs" kelimesi, 3 kere tekrar etmiş ve Rumca kökenli bir kelimedir. "Volkan" kelimesi, 1 kere tekrar etmiş ve Fransızca kökenlidir. "Ufuk" kelimesi 2 kere tekrar etmiş ve Arapça kökenlidir.

İlkokul Türkçe 3 DY2 çalışma kitabındaki 7 şiirde birbirinden farklı ve farklı sayılarda tekrar eden toplam 226 özgün kelime belirlenmiştir. Belirlenen bu kelimelerin kökenlerine ait bulgular Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7.

Türkçe 3 DY2 ders kitabında yer alan şiirlerdeki kelimelerin kökenleri

Dil	f	%
Türkçe	178	78,76
Arapça	27	11,95
Farsça	12	5,31
Kırgızca	1	0,44
Yunanca	2	0,88
Moğolca	2	0,88
İtalyanca	1	0,44
Onomatope	3	1,33
Toplam	226	100

Tablo 7. İncelendiğinde, toplamda 226 kelimenin 178'i Türkçe, geriye kalan kelimelerin 27'si Arapça, 12'si Farsça, 1'i Kırgızca ve İtalyanca, 2'si Moğolca ve Yunanca, 3'ü Onomatope kökene sahip kelimeler olduğu belirlenmiştir. Bir başka ifadeyle Türkçe 3 DY2 ders kitabındaki şiirlerde bulunan kelimelerin %78,76'sı Türkçe, %11,95'i Arapça, %5,31'si Farsça, %0,44'ü, Kırgızca ve İtalyanca, %0,88'i Moğolca ve Yunanca, %1,33'ü Onomatope, kökene sahip kelimeler olduğu tespit edilmiştir.

İlkokul Türkçe 3 DY2 Çalışma Kitabında en sık kullanılan;

- Türkçe kelime, 11'er tekrarlarla "gelmek" ve 8 tekrarlarla "yurt" ve "güzel" dir.
- Arapça kelime, 2 tekrarlarla "insan" dır.
- Farsça kelime, 6'şar tekrarlarla "ilkbahar" dır.
- Kırgızca kelime 1 tekrarlarla "bilim" dir.
- Yunanca kelime 1 tekrarlarla "sıra" ve "ihlamur" dur.
- Moğolca kelime 1 tekrarlarla "ülke" ve "ulus" tur.
- İtalyanca kelime 1 tekrarlarla "mi" dir.
- Onomatope kelime sayısı 2'şer tekrarlarla "ses" tir.

GÜZEL YURDUM

Cihana örnek olan
Yanımsın güzel yurdum.
Tarihlere sığmayan
Şanımsın güzel yurdum.

Şimşek olsa çakamaz,
Seller gelse akamaz,
Hiç kimse yan bakamaz,
Benimsin güzel yurdum.

Hürriyetin yolunda,
Özgürlüğün dalında,
Al bayrağın alında,
Kanımsın güzel yurdum.

Taze kardan arısın,
Sular gibi durusun,
Mevla'm seni korusun,
Canımsın güzel yurdum.

Bestami YAZGAN

	Kelime	Kökeni	Tekrar Sayısı
1	GÜZEL	Türkçe	6
2	YURT	Türkçe	6
3	CİHAN	Farsça	1
4	ÖRNEK	Türkçe	1
5	OLMAK	Türkçe	2
6	YANIM	Türkçe	1
7	TARİH	Arapça	1
8	SIĞMAK	Türkçe	1
9	ŞANIM	Arapça	1
10	ŞİMŞEK	Türkçe	1
12	ÇAKAMAZ	Türkçe	1
13	SEL	Arapça	1
14	GEL	Türkçe	1
15	AKAMAZ	Türkçe	1
16	HİÇ	Farsça	1
17	KİMSE	Türkçe	1
18	YAN	Türkçe	1
19	BAKAMAZ	Türkçe	1
20	BENİM	Türkçe	1
21	HÜRRİYET	Arapça	1
22	YOL	Türkçe	1
23	ÖZGÜRLÜK	Türkçe	1
24	DAL	Türkçe	1
25	AL	Türkçe	1
26	BAYRAK	Türkçe	1
27	ALIN	Türkçe	1
28	KANIM	Türkçe	1
29	TAZE	Farsça	1
30	KARDAN	Türkçe	1
31	ARI	Türkçe	1
32	SU	Türkçe	1
33	GİBİ	Türkçe	1
34	DURU	Türkçe	1
35	MEVLAM	Arapça	1
36	SENİ	Türkçe	1
37	KORUSUN	Türkçe	1
38	CANIMSIN	Farsça	1

Görsel 3. Türkçe 3 DY2 çalışma kitabında yer alan "Güzel Yurdum" adlı şiir örneği ve birimleri

Görsel 3. İncelendiğinde, DY1 ders kitabında bulunan "Güzel Yurdum" adlı şiirde geçen kelimeler, kelimelerin kökenleri ve kelime adetleri belirlenmiştir. "Güzel" ve "yurt" kelimeleri bu şiirde en çok tekrar eden kelimeler olup, 6 kere tekrar etmiştir ve Türkçe kökenlidir. "Cihan" kelimesi, 1 kere tekrar etmiş ve Farsça kökenli bir kelimedir. "Mevlam" kelimesi, 1 kere tekrar etmiş ve Arapça kökenlidir.

Tablo 8.

İlkokul 3. sınıf ders ve çalışma kitaplarında yer alan şiirlerdeki kelime kökenlerinin kitaplara göre dağılımı

Diller	Kelime Kökenleri					
	1. Kitap ÖY		2. Kitap DY1		3. Kitap DY2	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe	421	78,84	441	71,82	178	78,76
Arapça	67	12,55	110	17,92	27	11,95
Farsça	30	5,62	40	6,51	12	5,31
Fransızca	9	1,69	5	0,81	0	0
Ermenice	1	0,19	0	0	0	0
İngilizce	1	0,19	0	0	0	0
Latince	1	0,19	0	0	0	0
Onomatope	4	0,75	8	1,30	3	1,33
Yunanca	0	0	5	0,81	2	0,88
Bulgarca	0	0	1	0,16	0	0
İtalyanca	0	0	2	0,33	1	0,44
Kırgızca	0	0	0	0	1	0,14
Moğolca	0	0	2	0,33	2	0,88
Genel Toplam	534	100	614	100	226	100

Tablo 8. incelendiğinde; her üç kitaptaki toplam Türkçe kelime sayısı 1040, Arapça kelime sayısı 204, Farsça kelime sayısı 82 ve Onomatope kelime sayısı 15'dir. Sadece iki kitapta bulunan toplam Fransızca kelime sayısı 14, Yunanca kelime sayısı 7, İtalyanca kelime sayısı 3 ve Moğolca kelime sayısı 4'tür. Sadece bir kitapta bulunan toplam Ermenice kelime sayısı 1, İngilizce kelime sayısı 1, Latince kelime sayısı 1, Bulgarca kelime sayısı 1 ve Kırgızca kelime sayısı 1'dir. İncelenen kitaplarda en fazla kullanılan yabancı kökenli kelimelerin Arapça kökenli kelimeler olduğu tespit edilmiştir. Arapça kelimelerden sonra en fazla kullanılan kelimelerin ise Farsça kelimeler olduğu belirlenmiştir. En az kullanılan yabancı kökenli kelimeler 1'er kelime ile Ermenice, İngilizce, Latince, Bulgarca ve Kırgızca'dır.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın sonuçlarına, tartışmaya ve ilkökulda dil öğreniminin temelini oluşturan Türkçe derslerine katkı sağlamak ve ders kitaplarını daha verimli hale getirmek amacıyla birtakım önerilere yer verilmiştir.

İlkokul 3. sınıf Türkçe ders ve çalışma kitaplarında yer alan şiirlerdeki kelime hazinesi ve kökenlerinin incelendiği üç ders kitabındaki kelimelerin ortalama % 75'i Türkçe, %14'ü Arapça, % 6'sı Farsça ve %5'ini diğer dillerin oluşturduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçlarına baktığımızda her üç kitaptaki toplam Türkçe kelime sayısı 1040, Arapça kelime sayısı 204, Farsça kelime sayısı 82 ve Onomatope kelime sayısı 15'dir. Sadece iki

kitapta bulunan toplam Fransızca kelime sayısı 14, Yunanca kelime sayısı 7, İtalyanca kelime sayısı 3 ve Moğolca kelime sayısı 4'tür. Sadece bir kitapta bulunan toplam Ermenice kelime sayısı 1, İngilizce kelime sayısı 1, Latince kelime sayısı 1, Bulgarca kelime sayısı 1 ve Kırgızca kelime sayısı 1'dir. İncelenen kitaplarda en fazla kullanılan yabancı kökenli kelimelerin Arapça kökenli kelimeler olduğu tespit edilmiştir. Arapça kelimelerden sonra en fazla kullanılan kelimelerin ise Farsça kelimeler olduğu belirlenmiştir. En az kullanılan yabancı kökenli kelimeler 1'er kelime ile Ermenice, İngilizce, Latince, Bulgarca ve Kırgızca'dır.

Tarihe baktığımızda çok geniş topraklarda devletler kurmuş ve farklı kültürler ile bir arada yaşamış olan Türklerden bahsedebiliriz. Bu yaşam tarzı ve çok kültürlülük dile de yansımıştır. Özellikle Osmanlıca'nın içerisinde Türkçe, Arapça ve Farsça dillerini barındırması Türkçe 3 DY1, DY2 ve ÖY ders ve çalışma kitaplarında, Türkçeden sonra en çok kullanılan kelimelerin Arapça ve Farsça olması bu durumu desteklemektedir. Kitaplardaki kelimelerin % 5'lik kısmı oluşturan diğer kelime kökenleri ise DY1, DY2 ve ÖY1'e göre farklılık göstermektedir. ÖY ve DY1'de kelimelerin ortalama % 1,25 Fransızca, DY1 ve DY2'deki kelimelerin ortalama % 0,84'ü Yunanca, % 0,60'ı Moğolca, % 0,38'i İtalyancadır. DY1, DY2 ve ÖY1'deki kelimelerin ortalama %1,12'si onomatope kelimelerden oluştuğu söylenebilir. Her bir ders kitabında farklı olarak Ermenice, İngilizce, Latince, Bulgarca ve Kırgızca kelime kökenleri de bulunmaktadır. Farklı kelime kökenlerinin ders kitapları içerisinde olması anlaşılacağı gibi dilin geçmişteki çok kültürlü hayattan etkilendiğini ve günümüzde de hala bu etkisini devam ettirdiği söylenebilir.

İlkokul Türkçe 3. sınıf ÖY'nde şiir sayısı 13 iken DY1'de şiir sayısı 14'tür. DY2'de şiir sayısı diğerlerine oranla daha az ve 7 tane şiir bulunmaktadır. Bu farklılığın nedeni olarak Türkçe 3. sınıf çalışma kitabı olmasından kaynaklı olduğu söylenebilir. Türkçe 3 ders ve çalışma kitabında bulunan kelime sayısı ÖY ve DY1'de birbirine yakındır. ÖY'de 719 kelime sayısı tespit edilirken DY1'de 789 kelime sayısı tespit edilmiştir. ÖY'nde ve DY1'de farklı kelime sayısı, hece ve harf sayısının hemen hemen birbirine yakın sayılarda olduğu tespit edilmiştir. DY2'de farklı kelime sayısı, hece ve harf sayısı; ÖY ve DY1'e göre şiir sayısı farklılık gösterdiği için az sayıda olduğu belirlenmiştir.

Şiir sayılarını göz önünde bulundurduğumuzda, yayınevleri değişse bile birim sayılarında çok büyük farklılıklar yoktur. Şiir sayısı azaldığında ya da arttığında birim sayıları doğal olarak artıp azalmaktadır.

İlgili araştırmadaki bulgular ile alan yazındaki diğer araştırmalar, kıyaslandığında kelime hazinesinin dile katkılarından ve öneminden bahsedildiği bu araştırmayla benzer özellikler

gösterdiğini söyleyebiliriz. Buna göre Özbay ve Melanlıoğlu (2008) yaptıkları araştırmada kelime hazinesinin Türkçe öğreniminde ne kadar değerli olduğunu ve çocukların anlama ve algılama becerilerini önemli ölçüde etkilediğini ortaya çıkarmışlardır.

Karasakaloğlu ve Bulut (2021) araştırmalarında ilkokul 4. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki bilgilendirici metinlerde yer alan kelimelerin çoğunu yabancı kökenli kelimelerin oluşturduğunu tespit etmişlerdir. Bu araştırmaya göre metinlerdeki kelimelerin %72'sini Türkçe kelimeler oluştururken, %28'ini yabancı kökenli kelimeler oluşturmaktadır. Yabancı kökenli kelimelerin çoğunun da Arapça ve Farsça kelimelerden oluştuğunu söylemişlerdir. Buradaki sonuçlar, yapılan çalışma ile benzer sonuçlar elde edildiğini göstermektedir. Aynı zamanda ders kitaplarında bulunan yabancı kökenli kelimelerin çocuklardaki söz varlığını olumsuz yönde etkilediğini dile getirmişlerdir.

Yıldız ve Karababa (2018) 5. ve 6. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki kelimelerin kökenlerini incelemişlerdir. Bu araştırmada kelimelerin 5. sınıf düzeyinde % 17; 6. Sınıf düzeyinde ise % 23 oranında yabancı kökenli kelimeler olduğunu ortaya çıkarmışlardır. İncelenen kitaplardaki yabancı kökenli kelimelerin en fazla Arapça ve Fransızca kelimeler olduğu açıklanmıştır. Yapılan araştırmada en çok kullanılan yabancı kökenli kelimeler ile benzerlik gösterdiğini söyleyebiliriz.

İncelenen ders ve çalışma kitaplarına baktığımızda kelime kökeni olarak aynı sonuçların elde edildiğini söyleyebiliriz. Çıkan sonuçlara göre 3. sınıf ders ve çalışma kitaplarındaki şiirlerde Türkçe kökenli kelimeler dışında ağırlıklı olarak Arapça ve Farsça kökenli kelimelere yer verilmiştir. İlkokul ders kitaplarının temel dil becerilerini öğrenmede kaynak olarak kullandığımızı düşünürsek yabancı kökenli kelimelerin ağırlıkta olması düşündürücüdür.

ÖY ve DY1 ders kitaplarındaki şiir sayıları birbirine yakındır. DY2 ders kitabındaki şiir sayısı azdır. Çalışma kitabı olmasından kaynaklı bir durum olduğu söylenebilir. ÖY'nde toplamda 13 adet şiir, 719 kelime, 606 farklı kelime, 1770 hece ve 4278 tane harf bulunmuştur. DY1'de toplamda 14 adet şiir, 789 kelime, 649 farklı kelime, 1876 hece ve 4551 tane harf bulunmuştur. Her iki ders kitabındaki şiir sayısı farklı olduğu için birim sayılarında farklılık olmuştur. Fakat aralarında çok bir uçurum yoktur. DY1'deki farklı kelime sayısı ÖY'ndeki farklı kelime sayısından daha fazladır. Buradan kelime hazinesi olarak DY1'in daha zengin olduğunu söyleyebiliriz. Özbay ve Melanlıoğlu (2008) yapmış oldukları araştırmada, kelime hazinesinin Türkçe öğretiminde ne kadar önemli olduğunu, ayrıca anlama becerisini de etkilediğini öne sürmüşlerdir. Buna göre DY2 ders kitabında bulunan farklı kelime sayısının fazla olması çocukların kelime dağarcıklarına daha çok kelime eklemelerine yardımcı olmuştur.

İlkokul Türkçe ders kitaplarındaki kelime hazinesinin ve kökenlerinin ortaya çıkarılması Türkçe öğretimi açısından çok önemlidir. Şiir incelemesini içine alan bu araştırmada ana dili öğretiminde temel kaynak olarak kullanılan Türkçe kitaplarının içerisinde kullanılan Türkçe kökenli kelimelerin oranının düşük olduğu saptanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulmuştur;

- Türkçe kitaplarında, yabancı kökenli kelimeleri doğrudan kullanmak yerine, Türkçe karşılıkları kullanılmalıdır.
- Türkçe ders kitaplarındaki kelime hazinesinin birikimi açısından Türkçe kelimelerin kullanım sıklığı daha çok arttırılmalıdır.
- Türkçe ders kitapları hazırlanırken her sınıfa ait ders kitabında, kelime hazinesini arttıracak farklı kelimelere yer verilmelidir.
- Öğretilcek kelimelerin tekrar sıklığı uzmanlarca belirlenmelidir.
- Ders kitaplarında yer alan metinlerdeki kelimeler seviyeye uygun hazırlanmalıdır.
- Türkçe ders kitapları hazırlanırken yayınevleri ortak bir çerçeve oluşturarak ölçütler geliştirmeli ve buna uygun kitaplar hazırlamalıdır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında herhangi bir şekilde çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan ederler. Araştırma klinik ve deneysel insan ve hayvanlar üzerindeki çalışmalar kapsamında değildir. Bu nedenle

Etik Kurul Kararı alınmamıştır.

YAZAR SORUMLULUK BEYANI

Yazarlar bu çalışmanın “Kavramsal Çerçeve, Araştırma, Görselleştirme” kısmını Sıla AKINCI, “Yöntem Tasarımı, Yazı Taslağı, İnceleme ve Düzenleme” kısmı Prof. Dr. Yalçın BAY,” tarafından yapıldığını beyan ederler.

REFERENCES/KAYNAKLAR

- Akinci, Ö. (2023). <http://akinci.in/> adresinden 04.11 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Aksan, D. (1980). *Her yönüyle dil*. TTK Yayınları.
- Akyol, H. (1997). Kelime Öğretimi. *Millî Eğitim*, (134), 46-47.
- Alqahtani, M. (2015). The importance of vocabulary in language learning and how to be taught. *International journal of teaching and education*, 3(3), 21-34.
- Arslan, K. (2022). İlkokul Türkçe ders kitaplarının söz varlığı bakımından incelenmesi [Yayımlanmış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Aslan, C. (2006). Türkçe ders kitaplarında "Türkçe olmayan sözcükler" in kullanımı üzerine bir inceleme. *Dil Dergisi*, (133), 7-19. <https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/75877/>
- Budak, Y., (2016). Sözcük öğretimi ve sözlüğün işlevi. *Turkish Studies*, vol.11, no.4.
- De Temple, J. & Snow, C. E. (2003). Learning words from books. *On reading books to children*, 29-48. London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Derakhshan, A. & Khatir, E. D. (2015). The effects of using games on English vocabulary learning. *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 2(3), 39-47.
- Hindman, A. H., Wasik, B. A. & Erhart, A. C. (2012). Shared book reading and head start preschoolers' vocabulary learning: The role of book-related discussion and curricular connections. *Early Education & Development*, 23(4), 451-474.
- Kantemir, E. (1997). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Ankara: Engin Yayınları.
- Karasakaloğlu, N. & Bulut, B. (2021). İlkokul Türkçe ders kitaplarındaki bilgilendirici metinlerde geçen sözcüklerin kökenleri bakımından incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 292-303. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunikkefd/issue/63299/815084>
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Karatay, H. (2007). Kelime öğretimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 141-153. <https://dergipark.org.tr/en/pub/gefad/issue/6751/90771>
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. & Sever, S. (1995). *Türkçe öğretimi*. Engin Yayınları.
- Kavcar, C. (2002). *Türkçenin güncel sorunları*. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 27, 13-17.
- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer terimleri sözlüğü*. TDK Yayınları.
- MEB. (2017). *Türkçe dersi öğretim programı*. Millî Eğitim Basımevi.

- MEB. (2005). *Türkçe öğretim programı (1-5. Sınıflar)*. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- MEB. (2006). *Türkçe öğretim programı (6-8. Sınıflar)*. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- MEB. (2022). *Türkçe 3 ders kitabı*. Ankara: Gizem Yayıncılık.
- MEB. (2022a). *Türkçe 3 ders kitabı*. Ankara: MEB Yayınevi.
- MEB. (2022b). *Türkçe 3 çalışma kitabı*. Ankara: MEB Yayınevi.
- Nişanyan. (2022). *Nişanyan sözlük*. <https://www.nisanyansozluk.com/> adresinden 21.04.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Okur, A. (2007). Serbest okuma etkinliğinin sözcük hazinesi ve kavram gelişimine etkisi [Yayımlanmış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Özalp, B. (2011). İlköğretim 1. ve 2. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin kelime sayısının kişisel kelime servetine katkısının değerlendirilmesi [Yayımlanmış yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Özbay, M. & Melanlıoğlu, A. G. D. (2008). Türkçe eğitiminde kelime hazinesinin önemi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 30-45. <https://dergipark.org.tr/en/pub/yyuefd/issue/13713/166023>
- Özbay, M. (2001). 0-6 yaş grubu çocuklarındaki dil gelişiminin Türkçe öğretimi açısından önemi. *Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 97-103.
- Permana, I. G. Y. (2020). Teaching vocabulary for elementary school students. *The Art of Teaching English as a Foreign Language*, 1(2), 1-4.
- Rohmatillah, R. (2014). A study on students' difficulties in learning vocabulary. *English Education: jurnal tadrıs bahasa Inggris*, 6(1), 75-93.
- Sever, S. (2000). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Susanto, A. (2017). The teaching of vocabulary: a perspective. *Jurnal Kata*, 1(2), 183.
- Şahin, B. & Bay, Y. (2021). Müzikle ilk okuma yazma öğretiminin ilkököl birinci sınıf öğrencilerinin okuma hızlarına ve okuma hatalarına etkisi. *Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi*, 6 (2), 141-164. <https://dergipark.org.tr/en/pub/inciss/issue/68546/1038008>
- Timurtaş, F. (1964). Dil Davası ve Ziya Gökalp. *Istanbul Journal of Sociological Studies*, (5), 71-105.
- Toprak, T. (1993). İlkokul ders kitaplarının öğretim programlarına uygunluğunun değerlendirilmesi (Adana ilinde bir araştırma) [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi.
- TDK. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

Yıldız, K., & KARABABA, Z. C. (2018). Ortaokul 5. ve 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan yabancı kökenli sözcüklerin incelenmesi. *Journal of Language Education and Research*, 4(3), 160-174.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, R. (2008). *Emine Işinsu'nun "Çiçekler Büyür" romanının cümle yapısı* [Doktora tezi]. Sakarya Üniversitesi.

<https://www.hesapla.online/hece-hesaplama> adresinden 04.11 2023 tarihinde erişilmiştir.

<https://charcounter.com/tr/> adresinden 04.11 2023 tarihinde erişilmiştir.